

Glasnik MIRA

Godište VIII. • broj 5 • Međugorje • svibanj 2013. • cijena 2,5 KM / 10 kn

Draga moja dječice, otvorite mi se da bih vam mogla otkriti i pokazati Boga koji vas ljubi!

Draga djeco!

Molite, molite, samo molite dok se vaše srce ne otvori u vjeri, kao cvijet koji se otvara toplim zrakama sunca! Ovo je vrijeme milosti koju vam Bog daje po mojoj prisutnosti, a vi ste daleko od mog srca. Zato vas pozivam na osobno obraćenje i obiteljsku molitvu. Neka vam Sveti pismo uvijek bude poticaj! Sve vas blagoslivljam svojim majčinskim blagoslovom.

Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu!

25. travnja 2013.

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
Neka vam Sveti pismo uvijek bude poticaj za obraćenje i molitvu
vlč. Adalbert Rebić

Godina vjere
Čovjek i danas traži istinske svjedočstva i istinski susret s Isusom
fra Ivan Matić

Ususret 32. obljetnici ukazanja Kraljice Mira
Marija je za svoje pomoćnike uzela šestero bijakovske djece
fra Vinko Dragičević

Marijanska pobožnost
Darovi za Mariju
sv. Ivan don Bosco

Odjaci u svijetu
Honduras – zemљa prožeta porukom Kraljice Mira

Svibanj
Majka u cvijeću
s. Lidija Glavaš

Fotografija na naslovnicu: Foto Đani

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Medugorje | **Glavni urednik:** Krešimir Šego | **Lektor i korektor:** Zdenka Leženić | **Adresa:** Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Medugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | **Služba preplate:** 00 387 36 653 342 | **E-mail:** glasnikmira@medugorje.hr | **Internet:** www.medugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | **Tisk:** Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86 od 12. siječnja 2006. | **Godišnja preplate (12 brojeva):** Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PREPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitска banka d.d., Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich – Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 80541840A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE8875090300002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Uskrs – škola gledanja novim očima

Zanimljiva je novozavjetna činjenica da za svih ukazanja Uskrsloga učenicima i ženama nitko od njih ne prepoznaće u uskrslom i proslavljenom Isusu zemaljskoga Isusa, s kojim su godinama živjeli i ophodili. Svima su njima oči zatvorene, zastarte, kao da se neka mrena spustila na njihove tjelesne oči.

fra Tomislav Pervan

Itu mrenu treba otkloniti. Ne mogu oni to sami osobno, nego sâm Gospodin uvijek preuzima inicijativu, vodi glavnu riječ, ovjeruje se: glasom, oslovljavanjem, pokazivanjem mjesta čavala i boka što ga je rimski stotnik probio na križu. Isus se sam legitimira, on im otvara oči i tek nakon toga oni su ushićeni, radosni, presretni, srce im je zapaljeno, gore za Gospodina. Jednom riječju, dobili su nova, preobražena osjetila.

Plać za Isusom

Marija Magdalena nalazi se pred praznim grobom. Oči su joj zastarte, što od uplakanosti, što od tuge za ljubljenim Učiteljem. Oplakuje njegovu stravičnu smrt na križu dok joj u srcu i ušima još uvijek odzvanja onaj nebolični krik s kojim je izdahnuo. Sve je to morala doživjeti i proživjeti, sve ju je to traumatiziralo. Ona gotovo baulja, ne zna kamo bi sama sa sobom. I sad mora na svoje oči promatrati kako je Isusovo tijelo nestalo iz groba. Kamen odvaljen, grob prazan, a dvije pojave, dva anđela u sjajnoj odjeći, sjede unutra. Kao da čuvaju stržu namjesto rimskih vojnika koji su se netragom razbježali. Svemu unatoč, njezin je pogled još uvijek zastrt. Gubitak je nenadoknadiv. I ona plače. Na upit: „Ženo, zašto plačeš?“ ona odgovara da su uzeli njezinu Gospodinu i ne zna gdje ga staviše ili sakriše.

Na to se Isus iznenada pojavljuje, stoji joj iza leđa i postavlja istovjetno pitanje: „Zašto plačeš?“ I po drugi put ona odgovara sličnim riječima. Njoj taj stranac nalikuje nekom vrtlaru pa ga moli da joj protumači gdje to staviše njezinu Gospodinu. Isus je za nju *Kyrios, Gospodin*, što je naslov za Boga, za Mesiju. Isus je njezin, ona prema njemu ima poseban odnos, što je jasno i u odgovoru onoj dvojici anđela: „Uzeše Gospodina mojega!“

▶ Ovdje nam se gotovo spontano nameće pitanje zašto Marija plače, zašto nema Gospodina. Tko to danas još plače što je Isus otjeran iz javnoga života i društva suvremene Europe? Tko to još za njim tuguje, tko to još za njega prosvjeduje ulicama kada ga se javno vrijeđa, sramoti, psuje, obeščaćuje? Tko još od nas za njega prolijeva suze? Tko od nas slijedi Mariju Magdalenu? I Bog i Isus otjerani su iz tzv. europske kuće. Kao da više nema stanarsko pravo na kontinentu koji je do kraja obilježen Isusom Kristom i natopljen njegovim Duhom i pojmom.

Pročišćene oči

Iščitavajući pomnije 20. poglavje Ivanova evanđelja, zapazit ćemo da evangelist Ivan razvija suptilnu igru višežnačja. Pa i sam spomen vrta i vrtlara nosi u sebi stanovitu simboliku. Misao nam leti na početke stvaranja, na edenski vrt, na one sretne odnose koji su vladali prije čovjekova pada kada je Adam živio u krajnjem suglasju sa svim živim stvorovima dajući im imena. Ovdje u Isusu uskrsloime imamo također početak novoga života i novoga stvaranja, a papa Benedikt izrazio se da je uskrsnuće ravno stanovitoj mutaciji u čovjekovu razvoju. Uskrsnuće je ponovna uspostava izvornih blaženih i

sretnih odnosa između Boga i čovjeka. Nakon čovjekova pada Bog je šetao vrtom za popodnevne rashlade i suočio čovjeka s njegovim zlodjelom. Ovdje je riječ o jutru i vrtlaru koji jutrom šeće, i to je jutro jutro novoga stvaranja. Nov, spašen svijet započinje uskrsnim jutrom u vrtu u kojem je bio Isus grob. On nije više tu. Uskrsnuo je.

Marija iz Magdale očit je znamen žene prepune čežnje i žudnje za Gospodinom u svome srcu i isprirovijedana zgoda o njezinu iskustvu onoga uskrsnoga jutra ujedno je i zgoda i lekcija kako čovjek uči gledati. Povijest je to obrata kako, naime, njezine uplakane i žalosne oči bivaju preobražene u uskrsne, prosvijetljene oči. Jednostavno, ona dobiva nove oči, nov vid. Njezine su oči sasvim sa samim Uskrslim izliječene od sljepila, njezine pročišćene oči dublje vide, to su oči srca, o kojima govori Poslanica Efesansima, s kojima upoznajemo koje li nade u pozivu njegovu, koje li bogate slave u baštini njegovoj među svetima (Ef 1,18). Nju sam Uskrsli osobno oslovjavaju, ona je dušivo dirnuta kad je prepoznala u svojem imenu Isusov glas: „Marijo!“ To oslovljavanje zadnji je korak do potpuna prepoznavanja i spoznaje Isusove nazočnosti. To je put vjere: srcem spoznati i priznati Isusa Gospo-

dinom. Isusa se ne može zadržati, njega se treba priznavati. Ispovijedati vjeru, prenosići iskustvo drugima. Ona postaje prvom vješnicom Uskrsloga! *Apostola apostolorum!* Upravo kao što veli papa Franjo: „Zaputiti se, graditi utvrdu u sebi, utvrdu vjere, i onda svjedočiti, priznavati!“

Slično je i učenicima na putu u Emaus. I ondje je dobra škola gledanja, otvaranja očiju, zapućivanje u srce i, na kraju, promatranje Isusa uskrsnim očima. Sam Gospodin proizvodi učinak u učenicima, on tumači, pojašnjava, on čisti i produbljuje njihovo znanje te im na kraju otvara oči. Oni imaju sve potrebne informacije što se dogodilo minule noći i toga jutra, ali su im oči zastrte. Govore oni tom „strancu“ o ženama koje su bile na grobu... Gospodin im se sam na tajanstven način pridružuje kao suputnik, on im pomaže shvatiti, razumjeti Pisma, on se sam daje prepozнатi u lomljenju kruha: „Nije li nam usput gorjelo srce dok je s nama hodio, razgovarao i dok nam je tumačio, izlagao Pisma?“ Jasno, treba imati otvoreno srce, čeznutljivo i spremno dati se zapaliti i onda gorjeti za Gospodina. Takvo je srce ključ da bi se netko mogao zaputiti u školu gledanja i ljubavi. Žudnja za smislim, za dušinom, za istinom, za ljubavlju.

Sve započinje čežnjom, a tajanstven susret te drugovanje i prijateljevanje s Isusom vodi u spoznaju koja je daleko više od intelektualne spoznaje. To je životna, egzistencijalna zahvaćenost, dirnutost, spoznaja je to koja vodi prema osvjeđenju i svjedočenju, prema životnom stavu koji pročišćava naše oči, naš vid, naša osjetila, i onda taj vid oprema specifičnom sigurnošću i zaključkom: Gospodin je to, pa i u životnim nevoljama. To je spoznaja Gospodina i njegove nazočnosti u njegovoj istini i ljepoti, to nas potom ospobjava na djelovanje kojem je nosiv temelj upravo to povjerenje da je Gospodin zaista prisutan u svijetu. „A ovo je vječni život: da upoznaju tebe, jedinoga istinskoga Boga, i koga si poslao – Isusa Krista!“ (Iv 17,3) Prema tomu Isusov život smjera i sve naše kršćansko svjedočenje: prema konačnoj spoznaji Boga. A vječni je život upravo način spoznavanja koje je prošlo kroz školu gledanja.

Patnja i nada stapaju se u osobu Isusa Krista

I naše današnje slavljenje Uskrsa također je stanovita škola gledanja. Korizmeno vrijeme, vrijeme posta i odricanja, jest putovanje na kojemu pokušavamo čistiti i osloba-

đati svoje srce, svoja osjetila te svoje oči za gledanje koje je do kraja oslobođeno od navezanosti na zemaljsko, na tvarno, oslobođeni od prizemnih potreba i nagona. Korizma je uvježbavanje odricanja od svega suvišnoga. No, na kraju smo ipak suočeni s upitnikom Velikoga petka: „Zar je zbilja ovaj raspeti, izmrvareni stvarno Mesija?“ Zar je u njemu sadržana ljepota, istina, dobrota, dušina? Na Veliki petak škola našega uvježbavanja na teškom je ispitu. Zaštrtu pogledu ovdje nema ništa od ljepote i istine.

„Sve što je napisano, napisano je nama za pouku, da po postojanosti i utjesi Pisama imamo nadu“, poručuje Pavao Rimljanim (15,4). Evanđelja su napisana u Crkvi za Crkvu, za sve nas, pa i današnje i sve naraštaje nakon nas da bi nam krajnje zorno uprizorili da se sve odlučuje kroz pitanje spoznajemo li i priznajemo li Isusa onim što i tko on jest! Je li on uskrsli Gospodin, Božji Sin, koji nam donosi poruku, koji je sam poruka kako će čovjek natrag k Bogu, kako čovjek može proslaviti Boga slaveći Isusa kao Gospodina, kao onoga koji je u svijetu, koji s nama hodi, koji među nama i u nama živi? Sve započinje s čežnjom, sa žudnjom. Ona se slijeva u spoznaju te (u)vodi u otvoreno priznanje da Isus jest Gospodin.

I na kraju, u sposobnosti prepoznavanja Isusa odlučuje se i o našoj sudbinu na konačnom судu. Sudčeva presuda ravna se prema činjenicama jesmo li prepozna(v)li Gospodina u siromasima, gladnima, patnici ma, bolesnicima, zatočenicima ili gostima te kako smo s njima postupali. Je li nas, naime, spoznaja Isusa Krista vodila prema jedino ispravnoj praksi spram tih nevoljnika i potrebnika (usp. Mt 25,31 sl.)?

Cini se da se papa Franjo, a s njime i Crkva, zapućuju u znanu, ali uvijek novu školu ispravnoga gledanja. Uz bok svomu Učitelju te s njegovom pomoći on nas sve potiče i poучava da se iznovice okrenemo prema siromasima koje je uskrsli Gospodin izabrao kao povlaštenike svoje nazočnosti u svijetu da bismo ga i mi, pročišćenim uskrsnim očima, prepoznali ondje, da bi nas on dotaknuo, zahvatio i preobratio u nove, uskrsne ljude.

Jedino se još žudnja srca hvata ukoštač s tajnom. Ne postoji li ipak ljepota i istina koja blista u tome groznom mučenju i mučeniku? Da, spoznat ćemo to samo sa zrenika Uskrsa. Tek s Uskrslim biva nam jasno da se i gro-

Snimio Fernando Pérez

Marija iz Magdale očit je znamen žene prepune čežnje i žudnje za Gospodinom u svome srcu i isprirovijedana zgoda o njezinu iskustvu onoga uskrsnoga jutra ujedno je i zgoda i lekcija kako čovjek uči gledati. Povijest je to obrata kako, naime, njezine uplakane i žalosne oči bivaju preobražene u uskrsne, prosvijetljene oči. Jednostavno, ona dobiva nove oči, nov vid.

Neka vam Sveti pismo uvijek bude poticaj za obraćenje i molitvu

Danas, na spomen Majke Dobroga Savjeta, pišem tekst uz Gospinu poruku o Svetom pismu kao poticaju na obraćenje i na molitvu. Gospa nas poziva na osobno obraćenje i obiteljsku molitvu. Poziva nas da nam Sveti pismo u tome uvijek bude poticaj. Naši odgojitelji u njemačko-ugarskom zavodu (Collegium Germanicum – Hungaricum) svake su godine pri kraju školske godine vodili Majci Dobroga Savjeta u marijansko svetište Genazzano, u blizini Rima.

vlč. Adalbert Rebić

Uvod

Sveti pismo, kao riječ Božja, ima posebno mjesto u obitelji. Obitelj je temeljna stanica ljudskoga roda. O izgledu obitelji i odgoju djece u obitelji ovise budućnost našega društva. Ako obitelj opstane kao prva i temeljna škola života, opstat će i naše društvo i kršćanska zajednica - Crkva. Djeci u obitelji treba posvetiti posebnu brigu. Oni su važan dio suvremena društva, osobito na ovim našim prostorima. Živimo u vremenu u kojem se postupno potiskuju religijske vrijednosti, a nameću neki drugi i drukčiji sustavi koji prijete opstojnosti kršćanstva.

Novi naraštaji uz pomoć Crkve trebaju otkriti Boga koji im govori kroz Sveti pismo. Sveti pismo je čvrst oslonac za ostvarenje toga. Ono je sadržaj nove i integralne evangelizacije, njeni sredstvo i model. Ono je izvrsno sredstvo nove evangelizacije.

Biblijima ima vrijednost za sva vremena i za sve kulture. (Mt 28, 19-20) „Uistinu, što je nekoć napisano, nama je za pouku napisano...“ (Rim 15, 4) U svijetu koji je sve više i više podijeljen, riječ Božja svojom silom može ujedinjavati i okupljati ljude. U vrijeme kulturnih mijena i velikih nesigurnosti riječ Božja mora biti snaga koja bistra, rasyjetluje i razjašnjava.

Zato Crkva u novije vrijeme snažno potiče vjernike da svaki dan čitaju Sveti pismo. Dogmatska konstitucija II. vatikanskog koncila *Dei Verbum* (Riječ Božja) i dokument Papinske biblijske komisije *Tumačenje Biblije u Crkvi* ističu važnost čitanja Svetoga pisma. Treba slušati i pozorno čitati Bibliju u liturgiji i izvan nje, zajednički i osobno. Upoznavanje s Biblijom i čitanje Biblige treba započeti s djecom i s mlađima u obitelji, tako da mladi mogu postavljati pitanja i dobivati odgovore. To je od velike važnosti za današnje vrijeme.

Citanje Svetoga pisma na koje nas poziva Crkva poniranje je u tajne Božje objave, u

dubine Božje riječi. Srašćivanje sa Svetim pismom neophodno je za svagdašnji život da bismo izabrali pravi put kojim treba ići naprijed, pravo rješenje teškim problemima, pravi odgovor teškim pitanjima... (Dokument Papinske biblijske komisije *Tumačenje Biblije u Crkvi danas*, 1993. godine)

Obitelj, temeljno mjesto biblijskog pastoralista

Obitelj je mjesto na kojem trebamo poticati mlade na izravan kontakt sa Svetim pismom i to iz dvaju razloga. Prvo, obitelj je prva i temeljna zajednica u životu kršćana. Drugo, obitelj je predodređeno mjesto za vjerski odgoj. To se podudara s okolnošću da je Biblijia izvanredno bogata pedagoškim i didaktičkim elementima koji pomazu obiteljskom okružju: pripovijedalački stil, dojmljivi religijski simboli, konkretnost događaja i jasnoća nauka, objava Božje ljubavi za sve ljude...

Prisutnost Biblike u obitelji zahtjeva najprije da sami roditelji znaju cijeniti Bibliju, da imaju neko predznanje o Biblijiji, da su sposobni djeci pripovijediti biblijske priče, prepoznavati biblijske znakove i simbole, moliti psalme, znati prepoznavati važnije trenutke povijesti spasenja i, iznad svega, osjećati se posve familiariziranim s osobom Isusa iz Nazareta kakvog opisuju evanđelja. Preporučamo obiteljima da se svakog tjedna prije nedjelje pripreme za nedjeljna biblijska čitanja i to tako da kroz tjedan zajedno čitaju biblijske tekstove koji su određeni za sljedeću nedjelju. Izvrsno sredstvo koje im u tome može pomoći je *Rimski misal ABC, Više od knjige, Biblija - knjiga nad knjigama, Biblija izbor, Velika Biblija za djecu*.

U kršćanskim obiteljima treba obnoviti obiteljske pobožnosti (zajedničko moljenje krunice i drugih obiteljskih molitava) i zajedničko čitanje Biblike. To je bitan dio kršćanskog odgoja kojim se djecu odgaja za

Kako uspjeti riječ Božju čitati u obitelji i biblijsko čitanje učiniti pravim i istinskim doživljajem?

U tome je bitan stav roditelja prema Biblijii kao Božjoj riječi. Znamo li mi roditelji rasporediti svoje vrijeme tako da se svi članovi obitelji tijekom dana ili barem tijekom tjedna mogu sastati? Jesmo li svjesni da je Bog nama roditeljima dao zadatak da svoju djecu odgojimo u ljubavi prema Bogu i bližnjemu? Mi roditelji trebamo srce koje će iz ljubavi prema Bogu i prema Kristu sve poduzeti da odgovori čudesnoj ljubavi Božjoj i Kristovoj.

Misljam da je danas jedan od najtežih vredova odgoja u obitelji postići to da se u njoj zajedno moli, čita, proučava, razgovara o Biblijii. Previše olako i previše brzo u svom obiteljskom rokovniku kratimo vrijeme za biblijsko čitanje i za molitvu da bismo imali više vremena za druge stvari (jezici, sport, glazba...). Naša su djeca danas zauzeta mnogim stvarima, i mnoga imaju rokovnik popunjeno raznim zadatcima kao da su neki poduzetnici. Međutim u tom rokovniku često im nedostaje termin za molitvu i za bavljenje Božjom riječju. Znam da je to teško ostvariti, ali s Božjom pomoći možemo prevladati sve zaprjeke, možemo svoju obitelj okupiti i zajednički se moliti Bogu i učiti njegovu riječ. To što roditelji u svemu tome poduzimaju postaje djeci velika odgojna pouka. Uzor koji roditelji u tome daju djeci izvanredno je važan. Ako mi roditelji u tome daju djeci izvanredno je

zajedništvo s Bogom, njihovim nebeskim Ocem. Na žalost, danas se mnogim kršćanima čini nemogućim učiniti Bibliju čvrstim sastavnim dijelom obiteljskog života. Istina, mnoge obitelji žele da se riječ Božja u njima bogato nastani, ali nedostaje provođenje u djelo te želje, ustrajavanje pri dobroj odluci i ostvarivanje te odluke protiv svih drugih utjecaja.

Majka Dobrog Savjeta, nepoznati autor

nađemo vremena za pobožnost i zajedničko čitanje Biblijii, i djeca će isto tako osjećati žeљu za Bogom. Život u strahu Božjem, ponasanje u skladu s pozivom Božjeg djeteta, to su veliki ciljevi naših obitelji. Zato je potrebno da riječ Božjoj poklonimo posebnu pozornost i osiguramo posebno vrijeme u obitelji.

Sveti pismo je škola molitve
Konstitucija Drugog vatikanskog koncila o Svetoj liturgiji tvrdi: „Duhovni se život ipak ne sastoji samo od sudjelovanja u svetom bogoslužju. Kršćanin je, dakako, pozvan da moli u zajednici, ali on mora također uči u svoju sobicu da se moli Ocu u skrovitosti (usp. Mt 6, 6), štoviše, prema apostolovu nauku, on mora moliti bez prestanka (usp. 1 Sol 5,17). Isti nas apostol poučava da Isusove smrtnje patnje uvijek nosimo na svome tijelu, kako bi se i život Isusov očitavao na našemu smrtnom tijelu (usp. 2 Kor 4, 10-11). Stoga u misnoj žrtvi molimo Gospodina da 'i nas same' učini sebi 'vječnim darom', 'nakon što je primio prinos duhovne žrtve.'“ (usp. *Rimski misal*, molitva nad darovima u ponedjeljak duhovske osmine)

„Sutradan u rano jutro Abraham se požuri na mjesto gdje je stajao pred Jahvom, upravi pogled prema Sodomu i Gomori i svoj ravniči u daljini: i vidje kako se diže dim nad zemljom kao dim kakve klaćine. Tako se Bog, dok je zatirao gradove u ravnicu u kojima je Lot boravio, sjedio Abrahama i uklonio Lota ispred propasti.“ (Post 19, 27-29)

Psalmi su izvrsne biblijske molitve

Psalmi su po svojoj naravi molitva, molitva pojedinca i molitva zajednice. Njima se čovjek, pojedinačno ili češće kao član zajednice, obraća Bogu, iznosi mu svoje nevolje, tjeskobe, brige, moli ga za pomoć, zahvaljuje mu i slavi ga. U njima se vjernik prikazuje onakvim kakav on pred Bogom i jest: grješan i potreban oproštenja, milosti i ljubavi. U psalmima se vjernik izražava vrlo konkretno, upotrebljava konkretnе slike, mitološke ili čak magijske predodžbe.

Njihova izvornost i njihova značajka leži upravo u tome što oni predstavljaju najlepšu molitvu koju susrećemo u povijesti religije. Psalmi nam pomažu da uđemo u osoban odnos s Bogom, da se naučimo s njime razgovarati, da iskusimo Boga kao svoga oca i prijatelja, da doživimo blizinu milosnog Boga spasitelja. Oni pomažu vjernicima svih vremena, ne samo Židovima, da uspostave osoban odnos s Bogom. Budući da su nastali u okviru kulta i njemu bili namijenjeni, oni odražavaju običaje židovskog kulta, običaje starozavjetnoga vremena.

Onaj tko učini psalme svojom molitvom, nuda se u čudo koje Ps 18 uspoređuje s lijepom slikom: „S Bogom svojim preskačem zidine!“ (Ps 18,30). Bog psalama daje mi snage da mogu preskakati zidine što je slika neprijatelja. Svejedno je li ovdje riječ o zidinama koje su nam postavili ljudi ili koje smo si sami postavili. Ne preskačemo zidine tako da idemo gladovom kroz zid niti se želimo služiti buldožerima koji ravnaju sve pred sobom. Čudo da mi Zli i Zlo više ne smetaju, ne zburuju me, ne zarobljuju me ne događa mi se ni po kavku ratnu oružju, nego samo s Bogom dobrote i pravednosti.

S psalmima je otprikilike kao s kruhom. Možemo raspravljati o kruhu, možemo ga raščlanjivati, dijeliti na njegove kemijske sastojke... Međutim, samo onomu koji ga stvarno jede, daje i jaču život, samo onaj tko psalme „povazdan u sebi ponavlja“ (Ps 1,1), tko s njima „iz dubina vapje k Bogu“ (130,1), tko blagoslivljujući i zahvaljujući Bogu gleda u Boga, koji gleda siromaše s visina, a bogate prezire (Ps 113,6s), samo će taj iskusiti da „čovjek živi od svake riječi koja izlazi iz usta Božjih!“ (Pnz 8,3), da, naime, živi od kruha i od riječi koje Bog daje.

Marija je za svoje pomoćnike uzela šestero bijakovske djece

Fra Vinko Dragičević rođen je 1917. u Miletini, župa Međugorje. Vijest o ukazanjima zatekla ga je u franjevačkom samostanu na Humcu, gdje i danas živi. U međugorski župni ured došao je već 25. lipnja 1981. te godinama nastavio svakodnevno dolaziti isповijedati.

fra Vinko Dragičević

Vijest o događaju u predvečerje 24. lipnja 1981. naglo se počela širiti diljem svijeta. Mala i dotad nepoznata sela Bijakovići i Međugorje, župa poznata samo najbližim mjestima u okolini, počela su se preobražavati u najpoznatija mjesta svijeta.

Ono što je dotad bilo nepojmljivo, počelo se pretvarati u zbilju. Nestalo je potištenosti, otvorio se nemali izvor radosti, života, utjehe. Zapuhao je blag povjetarac, otpuhnuo maglu, tamu, ustajalost, upalio svjetlo dana, ne samo na Podbrdu i Križevcu nego u cijelom krajtu.

Vijest o ukazanjima u Bijakovićima

I oni kojima je život osobito težak – slijepi, hromi, ostavljeni, ožalošćeni – otkrili su izvor pomoći, lijek, ulje radosti, melem ravnim ranama, utjehu.

Promjene je započela jedna ponizna Djevica, Kraljica Mira. Za pomoćnike je uzela šestero bijakovske djece, šapatom ih pokrenula, naoružala veseljem, ljubavlju i požrtvovno-

Bez obzira koliko smo vjerovali, sumnjali ili ne vjerovali u istinitost Gospina ukazanja u Bijakovićima, s pravom moram reći da smo išli u Međugorje pomagati braći svećenicima i vjernom Božjem narodu. Tko ne isповijeda, ne može znati koliko je teško isповijedati, tko ne stoji, ne čeka strpljivo u redu za ispjoviju, taj ne zna kako su teške i duge minute.

Pozdravili smo se s nazočnima te požurili na Humac priopćiti braći što smo čuli i vidjeli. Malo od svega tog! Nisam vjerovao vijestima o Gospinu dolasku na Podbrdo, a čini mi se da ni fra Stanko nije vjerovao. No, vjerovali smo da se nešto događa. Što? Ma, tko bi znao! U samostan smo došli više zbrinuti nego veseli. Premda su nas sa zanimanjem slušali, svojoj braći nismo imali kazati ništa određeno.

Humačka četvorka

Fra Stanko i ja nastavili smo svakodnevno ići u Međugorje. Koncem lipnja pridružio nam se i fra Luka Sušac, a nešto kasnije i fra Jan-

Marija, Ivanka, Jakov i Vicka za Božić 1981.

jesti mlađarije, možda provokacije vlasti, da imadnu izliku za drastično kažnjavanje nevinu katoličkog puka.

Dodosmo neopazice u župni ured i nadamo dvadesetak osoba, uglavnom mlađarije.

Tu smo upoznali svih šestero vidjelaca. Prvu sam upoznao Vicku, ostale mi je ona pokazala. Fra Stanko je sudjelovao u razgovoru i raspravama. Župnik nije bio kod kuće, a kapelan je trčkarao tamo-amo. Ni od njega ništa nismo saznali. Razumljivo, bio je zauzet i napet više nego obično. Kao da je želio da se svi što prije razidemo, da mogne odahnuti dušom.

Pozdravili smo se s nazočnima te požurili na Humac priopćiti braći što smo čuli i vidjeli. Malo od svega tog! Nisam vjerovao vijestima o Gospinu dolasku na Podbrdo, a čini mi se da ni fra Stanko nije vjerovao. No, vjerovali smo da se nešto događa. Što? Ma, tko bi znao! U samostan smo došli više zbrinuti nego veseli. Premda su nas sa zanimanjem slušali, svojoj braći nismo imali kazati ništa određeno.

Humačka četvorka

Fra Stanko i ja nastavili smo svakodnevno ići u Međugorje. Koncem lipnja pridružio nam se i fra Luka Sušac, a nešto kasnije i fra Jan-

Bubalo. Tako je nastala Humačka četvorka. Fra Stanko se uglavnom bavio pjevanjem, sviranjem, pripravom pokornika za ispjoviju i moljenjem krunice dok smo fra Janko, fra Luka i ja sjedili i neumorno ispjovijedali. Kad se zbor uvježbao, fra Stanko se pridružio ispjednjicima. Tako je ostalo punih deset godina, do rata. Razumljivo, za vrijeme rata naša je pomoć bila smanjena jer rat nije dopuštao da hodočasnici riječku teče. U ratu smo pomagali povremeno. Fra Janko se bavio ispitivanjem vidjelaca koji su mu dali mnoga svjedočanstva iz prve ruke i to je upotrijebio u svojoj knjizi *Tisuću susreta s Gospom*. Kad je fra Janko smrtno obolio, članom četvorke postao je fra Srećko Granić, zvani Braco.

Godine su učinile svoje i od Humačke četvorka ostadolj samo ja. Prijatelji događaju u Međugorju gledali su i pratili Humačku četvorku sa simpatijama i pohvalama, a protivnici su nas optuživali. Jedan nas je nazvao starcima s Humca. Ko, biva, posebnili pa ne razboriti i ludo srjali i toliko pomagali da se Međugorje održalo. Inače bi, po njihovu, moralno propasti. Kakvo naivno razmišljanje.

Bez obzira koliko smo vjerovali, sumnjali ili ne vjerovali u istinitost Gospina ukazanja u Bijakovićima, s pravom moram reći da smo išli u Međugorje pomagati braći svećenika.

Svjedočenje vidjelaca da Gospa dolazi, da ju vide, da s njom razgovaraju, da ih poučava, da prenose njezine poruke i savjete nužno se odrazilo na ljudima u župi Međugorje i u svijetu. Jedni su bili veseli i ushićeni što je Gospa među nama, a drugi su osjećali silan strah. Probudile su se savjesti zbog učinjenih grijeha, umišljenih i krivo shvaćenih dužnosti.

nicima i vjernom Božjem narodu. Tko ne ispjovjeda, ne može znati koliko je teško ispjovjediti, tko ne stoji, ne čeka strpljivo u redu za ispjoviju, taj ne zna kako su teške i duge minute. Nije jednak „visjeti“ na nogama dvadeset ili četrdeset minuta! Treba računati i na silan humor mnogih hodočasnika. Išli smo u Međugorje pomoći i svom samostanu jer se samostanska zajednica osjeća dužnom pomoći braći kojih je pomoći potrebna. To je stari običaj svakog samostana!

Ispovijed uz prašinu

Zatvoreni u ispjednjicama, zgrbljeni negdje oko crkve, zaokupljeni slušanjem grijeha, ljudske bijede i svakojakih muka, nas četvorica nismo bili u mogućnosti ni čuti, ni vidjeti, a ni pratiti što se događa s videćima, župljanim, hodočasnima. Zato napominjem da je rad u ispjovjedaju na prvom mjestu.

Ispovijed na otvorenom, bez ispjednjica, dodatni je teret kako ispjednjiku, tako i pokorniku. U crkvi su bile dvije stare, neprikladne ispjednjice. Tek neka mala pomoć za dvojicu ispjednjika, a ostalima kako bude. Nekada je nedostajao i običan stolac za ispjednjika, a nekad se, zbog mnoštva vjernika, stolac nije imao gdje stati. Zimsku hladnoću i ljetnu usijanost u crkvi naša je četvorka dobro iskusila. Red ispjednjika uz crkvu bio je u povlaštenu položaju prema onima koji su ispjovijedali na prpošći. I jedni i drugi, za vjetrovitih dana, imali su prašine po habitima i na glavama, a nije je manjkalo ni u očima. No, i bez vjetra dosta su prašine dizali vjernici idući tamom, premoreni od vrućine, žeđi, putovanja. Zaprašeni, otresali bi prašinu ne pazeći hoće li smetati drugima.

Ni kiša nije štedjela ispjednjike. Umorni hodočasnici u tolikoj bi stisci teško zapazili ispjednjika i pokornika pa čim bi ugledali malo slobodna mjesta brže-bolje bi sjedali ili kleknuli tik uz ispjednjika ili

pokornika. Svećenik ih je nerijetko morao upozoriti da se odmaknu, jer se tu ispjovjeda pa kad bi shvatili gdje se nalaze, žurno bi se udaljavali. Bili smo svjedocima dolaska iskrenih hodočasnika, ali i rijeke putnika namjernika i znatiželjnika. Jedni se hoće ispjovjediti, drugi hoće kratak razgovor, koji bi često potraja.

Smireno okupljanje naroda Božjega

Svjedočenje vidjelaca da Gospa dolazi, da ju vide, da s njom razgovaraju, da ih poučava, da prenose njezine poruke i savjete nužno se odrazilo na ljudima u župi Međugorje i u svijetu. Jedni su bili veseli i ushićeni što je Gospa među nama, a drugi su osjećali silan strah. Probudile su se savjesti zbog učinjenih grijeha, umišljenih i krivo shvaćenih dužnosti.

Sada, zapravo nekoliko posljednjih godina, dolazeći u Međugorje i promatrajući sve oko sebe kao i prije, rekao bih da su sve nepogode prestale, smirile se. Sve se, kao plahovita Neretva u svom gornjem toku, promijenilo u tihu, snažnu i šutljivu, gotovo bešumnu rijeku u donjem toku. Međugorje se pretvorilo u pravo smireno hodočasničko okupljanje djece Božje, gdje se umor i ostale poteškoće s veseljem podnose. Možda će netko reći da je usporedba plahovite i tihe Neretve i Međugorja, odnosno prilika i neprilika prije toliko godina i sada, pretjerana i neprikladna. No, ja bih rekao da sam ih tako doživio. Ako što ne odgovara u toj usporedbi, onda sam nehotično oštetio sadašnje Međugorje i njegovu sliku, sliku malog, početnoga zemaljskog raja mira, ljubavi, snošljivosti, molitve, vjeće, iskrene nade, oprštanja, kajanja, prisutnosti ruke koja nas očinski i majčinski podržava i vodi u moguću sreću ovde i u večni rajske život.

Na nama je da se nikada lakomisleno ne istrgnemo iz zagrljaja Majke koja nas četvrt stoljeća pohodi i vodi.

(2006.)

Čovjek i danas traži istinske svjedoke i istinski susret s Isusom

Fra Ivan Matić, rođen u Janjevu, član je Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda sa sjedištem u Zagrebu. Njegov franjevački put, obilježen je radom s mладима, a u razdoblju njegova formiranja nastaje Franjevačka mladež. Nakon svećeničkog ređenja, do 2000., fra Ivan je na službi u crkvi sv. Franje na Kaptolu, a potom, na poziv tadašnjeg generalnog ministra fra Giacoma Binija, u Rimu preuzima službu generalnog asistenta za Franjevački svjetovni red i Franjevačku mladež. Tu je službu obnašao do prije nekoliko dana.

Priredila Milka Rozić

Fra Ivane, kažite nam ukratko nešto o FSR-u i Frami nakon obnove tih oblika naslijedovanja sv. Franje?

Franjevački svjetovni red postoji od vremena sv. Franje. Riječ je o ljudima, laicima, koji su htjeli živjeti karizmu našeg utemeljitelja. Red je, kao zajednica, kao bratstvo, neprestano rastao i pratilo događanja u Crkvi i svijetu tako da zaista ima bogatu povijest, povijest lijepu i svetu. Jako je puno ljudi po životu i djelovanju u Franjevačkom svjetovnom redu ostvarilo svoju svetost i svjedočilo evanđelje kroz povijest Crkve, posebno u zajedništvu s franjevcima u prvom i u trećem samostanskom redu, u tom velikom zajedništvu sa svima onima koji su bili zahvaćeni tom karizmom. Dinamika svjetovne i franjevačke duhovnosti uvijek je donosila nove poticaje u navještanju Krista u svakodnevnom životu i u obnovi Crkve.

Godine 2000. FSR dobio je nove generalne konstitucije koje je potvrdila Kongregacija i Sveta Stolica. Tada je, možemo reći, za njih počelo novo tisućljeće, nov poticaj. Oni imaju pravila života, a konstitucije im omogućuju da u ovom našem vremenu žive tu karizmu, svoj poziv i svoje poslanje.

Je li obnova istodobno zaživjela i u nas?
Hvala Bogu, tijekom godina ostvarivali smo sve što je obnova donosila diljem svijeta. Znači, osnovano je hrvatsko bratstvo Franjevačkog svjetovnog reda i Franjevačke mladeži, a od 2005. s braćom u BiH ra-

Snimio fra Robert Bahtić

dili smo na tome da se i ovdje obnovi struktura i sama organizacija OFS-a i Frame. Ova bratstva postoje i na području Bosne i na području Hercegovine i zaista je velik broj onih koji slijede sv. Franju.

Što mlade današnjega vremena privlači sv. Franji?

Ono što je zaista čudesno za sve one koji na neki način dolu do sv. Franje jest to što u Franji vide autentičnog zaljubljenika u Isusa Krista. Za sv. Franju Isus je smisao života, on je ono središte iz kojega crpi snagu, njegovo poslanje proizlazi iz sjedinjenja s Kristom. Od samog početka, od trenutka kada mu Isus Krist s križa sv. Damjana govori „Franjo, idi i popravi moju Crkvu!“, Franjo je obilježen tom Kristovom snagom i neprestano je Krist, raspet i uskrsli, onaj kojeg on naviješta, a njega samoga oblikuje. Mislim da u tom jednostavnom, ali dubokom, istinskom sjedinjenju s Kristom mnogi doživljavaju autentična svjedoka i žele ga slijediti. To je ono što i danas čovjek traži – istinske svjedoke i istinski susret s Kristom. Kad jednom to čovjek doživi, bio on mlađ ili star, jednostavno se preporuča i spreman je ostaviti sve i slijediti Krista. Drugi značaj i ljepota jest život u bratstvu – kad otkrivamo Isusa Krista, on nas poziva da živimo kroz Crkvu, zajednicu i bratstvo, čime je obilježena franjevačka duhovnost. Za mlađe je to iskustvo prijateljstva, zajedničkog hoda, zajedničke molitve i, naravno, zajed-

ničke misije, poslanja. Kada se to ostvaruje u uzajamnoj ljubavi, onda je to nešto što privlači druge. Ljudi su za prvu Crkvu govorili: „Vidite kako se ljube!“ A mlađi ljudi žele biti upravo u takvu zajedništvu gdje su ljubljeni i gdje ljube. U tom zajedništvu svjedočimo Krista koji je Onaj koji nas sjedinjuje i povezuje.

Kako u kontekstu nove evangelizacije treba živjeti Kristovu zapovijed: „Idi, obnovi moju Crkvu?“

Živimo u vremenu kada nas Papa i Crkva pozivaju da najprije živimo novu evangelizaciju i da, kao kršćani, našem vremenu naviještamo živoga Krista. Nova evangelizacija nije nešto novo u smislu nove poruke. Poruka je ista – želimo živjeti i naviještati radosnu vijest. Ona je u svojoj biti ista, Krist je isti jučer, danas i uvijek. Ali za ovo naše vrijeme Crkva nas poziva da novim načinima, novim metodama, novim oblicima i pristupima donosimo poruku evanđelja.

bilo možda zaboravljeno. To je evangelizacija u konkretnu smislu – kako pomoći čovjeku da se vrati Bogu, da čovjek shvati svoje dostojanstvo pred Bogom, i to po onima koji su pozvani pomoći čovjeku, vratiti mu dostojanstvo, vratiti ga u život, pomoći mu da bude čovjek, da bude brat, da bude dio tog zajedništva. To je najsnažniji govor da je Krist živ i danas i da zahvaća, da mijenja, da i danas želi donijeti svoju spasiteljsku snagu.

U tom procesu treba se služiti i svim modernim sredstvima koja nudi današnje vrijeme?

Naravno. Kada se govori o novoj evangelizaciji, važna je i ta medijska dinamika jer se putem radija, televizije, interneta... može doći do čovjeka i pomoći mu. To trebamo maksimalno iskoristiti. Ali, isto tako, ne treba zaboraviti i onaj osoban susret s čovjekom. Papa Franjo to sada snažno naglašava: treba se približiti čovjeku, otići do čovjeka na rubu, dotaknuti one koji možda nisu bliski Crkvi. Mislim da je to iznimno bitno u današnje vrijeme: doći do takvih osoba u svojoj blizini i pomoći im da i oni dožive zajedništvo. Ljudi su osamljeni ili zbog obiteljske situacije ili su u finansijskoj krizi i treba im potpora, pomoći i poticaj. Ako to nemaju u svojoj sredini, trebamo se zapitati postupamo li uistinu kršćanski.

Bili ste u Rimu za izbora novoga pape.

Toliko se toga bitnog u svega nekoliko tjedana dogodilo za Crkvu i svijet. S jedne je strane poniznost u gesti pape Benedikta, ali i snažna poruka kako zaista autentično slijediti Krista do kraja, autentično svjedočiti da smo Kristovi i da je Krist i središte Crkve kojeg je pastir. S druge pak strane je iznenadjenje. Osobno sam to doživio kao iznenadjenje jer sam bio na Trgu sv. Petra kada je papa Franjo bio izabran. Iznenadjenje je bio odariv kardinala za papu, a i ime koje je izabrao – Franjo. Nastupio je trenutak šutnje i tada je odjeknulo ime Franjo. Ljudi su odmah pomislili na Franju Asiškog i uslijedili su spontani povici: „Franjo!“ To je bilo ugodno iznenadjenje i velika, velika radoš. Svi smo shvatili poruku da je ime Franje Asiškog program novoga pape.

U našoj generalnoj kuriji boravio je kardinal Hummes tako da smo mogli razgovarati i o trenutku kada mu je on čestitao i kada mu je rekao da ne zaboravi siromašne. Franjo, kao simbol siromaštva, kao čovjek mira i zaštitnik svega stvorenoga, silna je poruka.

I njegove riječi nakon toga i prvi nagovori išli su u tome smjeru: treba se usredotočiti na siromašne, doći do njih, propovijedati. Njegove su geste tada bile kao prve enciklike jer je

tim jednostavnim gestama pokazao ono što je i živio kao kardinal u Buenos Airesu. Sada, kada je papa, te geste dobivaju dubok smisao, ne samo za Crkvu nego i za cijeli svijet.

Poruke dvojice papa, koje slijede pretodnika Ivana Pavla II., poruke su velikih ljudi!

Da, zaista živimo u posebnim vremenima. To su i vremena kada se treba odlučiti za Krista jer je vidljiv udar na sve što je Krist, što je Crkva. Toga moramo biti svjesni i trebamo biti mudri i zaista biti usredotočeni na Krista, na sakramente, na Crkvu, na Papu. Potrebno je naslijedovati poruku Pape, poruku Crkve, živjeti ju autentično i današnjem svijetu, snažno i bez straha, propovijedati Kristovu poruku jer ljudi traže Krista.

Koliko čovjek traži Krista snažno nam svjedoči i Međugorje – ljudi dolaze iz različitih situacija, iz različitih životnih, često i teških situacija, i ovdje otkrivaju onu jednostavnu poruku ljubavi da Bog ljubi čovjeka i želi mu dobro. Kad čovjek otkrije da mu se u životu ništa ne može dogoditi bez Božje volje, on se ispunja mirom i sigurnošću. I taj mir i sigurnost donosi drugima! Mnogi žive u strahu i brizi za danas, za sutra, a u strahu su što nemaju vjere, nemaju sigurnosti koja dolazi samo po daru Božjem, nikako po nečijim obećanjima. Mi smo pozvani da Božju ljubav svjedočimo hrabro, odvažno i jasno.

Kakav je Vaš pogled na Međugorje u kontekstu nove evangelizacije?

U Međugorju sam bio puno puta, bilo službeno bilo iz osobnih razloga, i svaki sam se put volio povući u molitvu i slavljenje sakramenata. Ovdje se nova evangelizacija može doživjeti na osobit način kroz sakrament ispovjedi. U sakramentu pomirenja najsnajnije se iskazuje potreba ljudi da se vrate Bogu, to jest da se izmire s Bogom, sa sobom, s blžnjima. U ispovjedi Bog sam dolazi, ozdravlja, lječi ljudi. To je, mislim, i najveći značaj Međugorja ne samo nama ovdje nego i cijelom svijetu. Ovo je mjesto pomirenja i mira, mjesto gdje nebeska Majka jasno poziva svoju djecu da se vrate k Bogu. Majka nas poziva jednostavnim riječima, riječima ljubavi, pa čak i riječima ispunjenima bolom, ali uviđek u nadi da se djeca mogu vratiti i da će im Gospodin dati snagu da mogu zaista učiniti taj korak povratka i vratiti se Ocu.

S druge strane, čudesno je da toliki ljudi dolaze na ovome mjestu otvoriti srce Bogu. Svećenici su pozvani da pomognu tim ljudima, da čuju poruku, da im približe poruku, da približe sakralni život onima koji su ga zaboravili i pozovu ih na povratak izvoru, Božjoj rijeći.

Sveta Misa – srce i duša naše vjere, srce svijeta i sunce spaša (XII.)

Sveta pričest – vrhunac susreta s Gospodinom

fra Petar Ljubićić

Sveta je pričest sakrament u kojem pod prilikama kruha i vina primamo pravo i živo tijelo našega Gospodina, Isusa Krista kao hrana za život vječni. Mi stvarno primamo Isusa, našega spasitelja, i s Njim postajemo jedno. Koje li milosti za svakoga koji vjeruje i pokušava živjeti iz žive vjere!

Sveta Misa je Isus među nama, a sveta pričest Isus u nama

Kad god u sv. pričesti Isusa primamo s ljubavlju i vjerom, on se tjesno sjedinjuje s nama, povećava u nama posvetnu milost i daje nam novu snagu da živimo kao djeca Božja.

Pričestiti se može svaki vjernik katolik koji je kršten i poučen u vjeri, koji vjeruje da pod prilikama kruha i vina u svetoj pričesti prima pravo i živo tijelo Isusa Krista koji je pravi Bog i pravi čovjek, koji je čist od svakoga teškog (smrtnog) grijeha i prije sat vremena ništa nije jeo i pio (poglavitko alkoholna pića dok je vodu dopušteno piti u svako vrijeme).

„Ne zaboravimo da je euharistijsko slavlje zajedništvo stola tijela i krvi Gospodnje, s kojim je intimno povezan i stol riječi. Središnje čudo kojim je obilježena euharistija jest pretvorba koja se događa kad svećenik izgovara riječi koje je Krist izgovorio za vrijeme posljednje večere nad kruhom i kalemom, no ovaj obred nije vrhunac slavlja. Vrhunac euharistijskog slavlja i zajedništva jest blagovanje sa zajedničkog stola, oltara na kojem se dogodila pretvorba.

Euharistija doseže svoj vrhunac onda kad se ostvari onaj cilj radi kojega je uspostavljen, a to je blagovanje one hrane koju je Otac pripremio svojoj djeci, a ovaj brižni Otac nudi ono najbolje što ima, nudi svoga sina.“ (Ivan Bodrožić, *Isto*, str. 211.)

Euharistija je vazmena gozba Kristova koja nas uvodi u vječnu, eshatološku gozbu u nebu pa bi bilo poželjno da vjernici, sretni zbog iskazane časti i ljubavi, budu dokraja dionici te gozbe koja je zbog njih organizirana, po daru Onoga koji je „radi nas i radi našeg spašenja sišao s nebesa“.

prošnju *Očenaš* i za svu vjerničku zajednicu ište oslobođenje od zla, a puk to zaključuje doksologijom, odavanjem slave Gospodinu.

Jedan od nezanemarivih dijelova obreda je i obred mira kojim se moli mir i jedinstvo za cijelu Crkvu, a izražava se i simboličkom gestom, danas pružanjem ruke, a nekada se u kršćanskoj starini izmjenjivao poljubac mira.

Nakon toga pristupa se lomljenju kruha što podsjeća na čin lomljenja u dvorani posljednje večere. To nam lomljenje simbolički posjećuje činjenicu da smo dionici iste žrtve, jednoga kruha, Kristova tijela od kojega svi primamo dio, česticu, pa otud i hrvatski naziv za ovaj obred.

Zato prije samoga blagovanja tijela i krvi Gospodinove molimo molitvu Gospodnju, *Očenaš*. Tu nas je molitvu naučio Isus Krist. U njoj molimo za svagdanji kruh, a nas katolike to upućuje na euharistijski kruh koji bi nam trebao postati svagdanji, životni, nezamjenjiv.

Molitva *Očenaš* poziv je na oprštanje i odricanje od zla pa je tako idealna priprava za pričest. Nakon molitve Gospodnje nastavlja se molitva koju izgovara samo svećenik, a tematski se nastavlja na posljednju

kruvi Gospodnje, tj. na simboličan se način izražava da je i pod jednom i pod drugom prilikom prisutan Gospodin.

Nakon što je izmolio molitvu priprave za pričest, svećenik uzima hostiju i pokazuje vjernicima Jaganicu Božjeg koji oduzima grijehu svijeta proglašavajući blaženima one koji su pozvani na Njegovu gozbu.

Potom svi skupa, služeći se riječima iz evanđelja, ponizno priznaju da nisu dostojni takva dara i Gosta koji ih je mogao i jednom riječu ozdraviti, a ponizio se toliko da je osobno ušao u život, dušu i tijelo svakoga onoga tko ga prima. Svećenik se zatim pričešće pa dijeli pričest i onima koji su se pripremili za tu gozbu s Očeva stola i žele se pričestiti, a po završetku pričesti i čišćenja misnoga posuda moli popričesnu molitvu.

Te su molitve opet odraz vjere Crkve u otajstvo koje je primila. U njima možemo prepoznati sve bogatstvo i obilje koje Otac

prostire pred svoju djecu. Izrazito su eshatološki obojene. U njima se ponajviše moli da po primljenome daru budemo vjerni i sposobi primiti onaj nebeski dar koji je naznačen i već prisutan u euharistijskom daru.

Ako je središnje čudo euharistijskoga slavlja pretvorba, trenutak u kojem izgovaranjem Isusovih pretvorbenih riječi i darom Duha Svetoga kruh i vino postaju tijelo i krv Kristova, onda je drugo čudo jednakovo prvom – pričest, jer pretvara one koji je primaju u ono što primaju. Primajući Krista, postajemo mu slični te se pridružujemo njegovoj proslavi u nebu. (Usp. Ivan Bodrožić, str. 212. - 213.)

Pričest – čudesna duševna hrana

Sveta je pričest čudesna duševna hrana koja jača dušu i brani od svih napasti i pogibelji, čuva ju za život vječni. Često primanje svete pričesti potaknulo je i brojna tjelesna čuda tako da je nekoliko svetaca godinama živjelo bez ikakve druge hrane, a ostali su tjelesno posve vitalni. Primjerice, sveti Nikolaus von Flüe iz Švicarske, blažena Bona von Reute iz Bad Waldseea te u novije vrijeme Tereza Neumann von Konnersreuth, kapucin otac Pio iz Pietrelcine i Marta Robin iz Francuske.

Sveti Nikolaus von Flüe, koji je skoro dvadeset godina proveo u svojoj čeliji bez hrane i živio jedino od svete pričesti i duboke povozanosti s Bogom, brigu za ono najpotrebnije pretvorio je u predivnu molitvu:

„Moj Gospodine i moj Bože, uzmi sve od mene što mi je zaprjeka prema Tebi! Moj Gospodine i moj Bože, daj mi sve ono što mi pomaže da dođem k Tebi! Moj Gospodine i moj Bože, uzmi me od mene i daj da budem posve Tvoj!“

Kad je navršio pedeset godina, 1467., odljelo se od svojega imanja i svoje jedanaestoročlane obitelji te nastavio živjeti kao pustinja u blizini Ranfta.

Bog nam je s euharistijom zaista darovao sve. Kad je sveti Petar Julian Eymard došao u Pariz, boravio je u vrlo siromašnoj kući. Kad bi ga netko zbog toga požalio, svetac bi odgovorio: „Presvetoto je ovdje, to je sve što mi treba.“ Kad bi mu se ljudi obraćali i molili ga za pomoć, utjehu i milosti, on bi odvratio: „Sve će naći u euharistiji: snagu riječi, mudrost i čudesa. Da, i čudesna!“

Čuvajmo se svetogrđe

Svetu pričest možemo i smijemo primiti jedino u stanju milosti. Onaj koji je u stanju teškoga grijeha, ne smije pristupati svetu pričesti već se prije treba iskreno pokajati i skrušeno isповjediti i tek onda primiti svoju Spasitelja.

Inače, tko prima Isusa u stanju teškoga grijeha, čini teško svetogrđe. O tome je Isus govorio svetoj Brigit: „Ne postoji na

Zemlji kazna kojom bi se za ovakve grijhe moglo dati zadovoljstvu!“

Nemojmo se igrati spasenjem svoje duše i tovariti na nju teret koji nas može koštati vječnoga života. Sveti Augustin podsjeća da je i Juda, Kristov izdajica, blagovao pashu zajedno s ostalim učenicima, ali mu blagovanje nije bilo na spasenje nego na osudu, a evanđelist potvrđuje da je u njega ušao sotona nakon što je umocio u zdjelu zajedno s Isusom, što očito govori da je različito djelovanje pričesti na one koji primaju tijelo Kristovo u čisto srce od onih koji ga primaju u stanju teškoga grijeha. Ne budimo Jude svoje vjere!

Euharistija je hrana onih koji vjeruju u Isusa Krista, vole ga svim svojim bićem i naslijeduju ga. Stoga je vrlo važno dobro se premiti i ispitati smijemo li primiti božanskoga Spasitelja. Primajmo ga s vjerom u poniznosti i jednostavnosti srca, sa životom vjerom i žarkom ljubavlju i pričest će nam biti prava duhovna hrana i snaga na putu ovoga nimalo laganoga života.

Tereza Neumann trideset je dvije godine živjela samo od svete pričesti

Tereza je rođena 1898. godine. Pri jednoj je nesreći izgubila vid i ostala sakata, ali je kasnije čudesno ozdravila. Tijekom korizme 1926. na njoj su se pokazale Isusove rane koje je imala do kraja života zajedno s vidnjima Isusove muke.

Tereza Neumann bez ikakve je hrane i pića živjela od 1927. godine pa sve do svoje smrti 1962. Njezina jedina hrana bijaše svakodnevna sveta pričest. Bunila se protiv tvrdnje da živi bez ičega. „Ni od čega nema ničega“, odgovarala je. „Ja ne živim od ničega, živim od Spasitelja. On je rekao: ‘Moje je tijelo hrana’ – zašto to ne bi, ako on to želi, vrijedilo i bilo istinito i za naš tjelesni život?“

I zaista je bilo tako: euharistijski je kruh za stigmatiziranu Terezu postao savršena i stvarna hrana koja je u sebi sadržavala sve sastojke kao i obična hrana koja osigurava funkcioniranje čovječjeg organizma.

Terezija je osjećala blizinu svete euharistije. Velečasni Naber pripovijeda: „Kad smo zajedno prolazili kroz nepoznat krajolik, Terezija bi kod svake crkve znala upitati je li to katolička crkva, odnosno nalazi li se euharistijski Spasitelj u crkvi ili ne. Uvijek smo takvu situaciju preispitali i uvijek je bilo onako kako bi ona rekla.“

„Po euharistiji primamo zalog buduće slave i predokus raja. Ona nas, dakle, prenosi u prošlost, u otajstva povijesnog Krista u kojem je ukorijenjena i iz kojega crpi svoju realnost i širi svoju božansku životnost. A u isto vrijeme ona naviješta, uprisutnuje i oplođuje budućnost...“ (A. M. Roguet)

Gospine poruke o vjeri

Draga djeco! I danas vas pozivam da se obratite i čvršće vjerujete u Boga. Tražite, dječice, mir i molite na različite načine, a niste još dali svoje srce Bogu da ga on ispunji svojom ljubavlju. Eto, zato sam s vama, da vas poučim i približim Božjoj ljubavi. Ako Boga ljubite iznad svega, bit će vam lako moliti i otvoriti mu srce. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu. (25. svibnja 1999.)

Draga djeco! Probudite se iz sna nevjere i grijeha jer je ovo vrijeme milosti koje vam Bog daje. Iskoristite ovo vrijeme i tražite od Boga milost ozdravljenja svoga srca, da srcem gledate Boga i čovjeka. Molite na poseban način za one koji nisu upoznali Božju ljubav i svojim životom svjedočite da i oni upoznaju Boga i njegovu neizmernu ljubav. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu. (25. veljače 2000.)

Draga djeco! Radujem se s vama i u ovom milosnom vremenu pozivam vas na duhovnu obnovu. Molite, dječice, da se u vama nastani u punini Duh Sveti kako biste mogli svjedočiti u radosti svima onima koji su daleko od vjere. Napose, dječice, molite za darove Duha Svetoga da u duhu ljubavi budete svakim danom i u svakoj situaciji bliže bratu čovjeku te da u mudrosti i ljubavi nadvlastate svaku poteškoću. Ja sam s vama i zagovaram svakoga od vas pred Isusom. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu. (25. svibnja 2000.)

Draga djeco! Danas vas pozivam da obnovite molitvu i post s još većim zanosom sve dok vam molitva ne postane radost. Dječice, tko moli, ne boji se budućnosti, a tko posti, ne boji se zla. Ponavljam vam još jedanput: samo se molitvom i postom i ratovi mogu zaustaviti, ratovi vaše nevjere i straha za budućnost. S vama sam i poučavam vas, dječice: u Bogu je mir i nada vaša. Zato približite se Bogu i stavite ga na prvo mjesto u svom životu. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu. (25. siječnja 2001.)

Ivana Ivanković-Elez 1/4

Zelim vas pozdraviti najljepšim pozdravom: Hvaljen Isus i Marija. Tko sam ja da danas ovdje stojim pred vama? Evo trideset godina se svaki dan pitam: Bože, zašto si izabrao mene? Zašto si mi dao ovaj ogroman, ogroman dar, a isto tako ogromnu, ogromnu odgovornost ovdje pred vama, ljudima koji sada živite na ovoj zemlji, a isto tako jednoga dana kada dođem gore pred Njega? Prihvatala sam sve ovo i samo molim da mi da snage da idem onim putem koji On traži od mene.

Samo vam mogu posvjedočiti da je moja blizina Bogu ista kao i vaša i da je moja molitva ista kao i vaša. Pokazao nam je put kojim trebamo ići i Gospa je tu da nas vodi svome Sinu, a ja sam živi svjedok i mogu vam posvjedočiti da je On ovdje među nama. On se nije udaljio od nas, mi smo se udaljili od Njega, a Gospa ima takvu ljubav prema nama... Ne želi nas ostaviti i govori nam: „Draga djeco, vratite se na put istine i molitve.“

1981. bila sam djevojčica od petnaest godina, kao svaka druga. Ni-

kada nisam čula ni znala da se Gospa negdje ukazala i da se može ukazati, a kamoli da će je ja jednoga dana vidjeti. Jedna obična šetnja promijenila mi je život. Mirjana i ja smo se tog poslijepodneva prve našle izvan sela i čekale smo drugu djecu da nam dodu. Razgovarale smo kao sva druga djeca te dobi. Dosadilo nam je čekati i krenule smo natrag kući. Ni dan-danas ne znam zašto se moja glava okrećula u tom momentu.

Kada sam pogledala, ugledala sam Majku Božiju. Tada sam gurnula Mirjanu i rekla joj: „Gledaj, gore je Gospa!“ Ona nije ni gledala, samo mi je rekla: „Ma koje gluposti pričaš?“ Ja sam usutjela i krenule smo dalje prema kućama. Kod prvih kuća smo susrele Milku, Marijinu sestruru, koja je pošla po ovce. Ja ne znam što je ona vidjela na mome licu, samo me upitala: „Ivana, što ti se dogodilo? Kako to izgledaš?“ Vratile smo se tamo sve tri i ja sam im pričala što sam vidjela. Kada smo došle do toga mjesta, i njih su dvije vidjele isto što i ja. Sjećam se da je bilo molitve, pjesme, suza, smijeha...

Snimio: CMM

Svibanj i cvjetanje

Svibanj je mjesec posvećen Gosi i molitvi krunice. Do smisla molitve u tom mjesecu dolazimo promatrajući što se tog mjeseca događa u prirodi. Sva stvorenja tada se bude; sve je u cvatu. Molitva treba biti svibanj: vrijeme našeg nutarnjeg buđenja i cvjetanja.

fra Marinko Šakota

Cvjetanje u nama

Kraljica Mira

„Dopustite mi, dječice, da vas vodim, otvorite svoja srca Duhu Svetomu da bi sve dobro što je u vama procijetalo i urodilo stostruki plodom. Počnite i završite dan molitvom srca.“ (25. 7. 2011.)

Iz Biblije

„Slušajte me, djeco pobožna, i cvjetajte kao ruža što niče na obali toka vodenog.“ (Sir 39, 13)

„Ustani, dragano moja, ljepoto moja, i dodji, jer evo, zima je već minula, kiša je prošla i nestala. Cvijeće se po zemlji ukazuje, vrijeme pjevanja dođe i glas se grlicin čuje u našem kraju.“ (Pjesma nad pjesmama, 2, 10-12)

Otvoriti srca kao cvijet

Kraljica Mira

„Danas vam želim reći da svoja srca otvorite Bogu kao cvjetovi u proljeće, koji tako žude za suncem.“ (31. 1. 1985.)

„Kad molite, vi ste puno ljepši, kao cvjetovi koji poslije snijega pokažu svu ljepotu i sve boje postaju neopisive. Tako i vi, draga djeco, nakon molitve pokažite više pred Bogom sve ono lijepo, da mu omilite. Zato, draga djeco, molite i otvorite svoju nutrinu Gospodinu, da on čini od vas složeni i lijepi cvijet za raj.“ (18. 12. 1986.)

„Danas vas pozivam da se molitvom otvorite Bogu kao što se cvijet otvara jutarnjim zrakama sunca.“ (25. 4. 1998.)

Iz Biblije

„Nek se uzraduje pustinja, zemlja sasušena, nek kliče stepa, nek ljiljan procijeta. Nek bujno cvatom cvate, da, neka od veselja kliče i nek se raduje.“ (Iz 35, 1-2)

Rasti kao cvijet

Kraljica Mira

„Želim vas pozvati da rastete u ljubavi. Cvjet ne može bez vode normalno rasti. Tako i vi, draga djeco, bez Božjega blagoslova ne možete rasti.“ (10. 4. 1986.)

„I danas vas sve pozivam da rastete u Božjoj ljubavi kao cvijet koji osjeti tople zrake proljeća. Tako i vi, dječice, rastite u Božjoj ljubavi i nosite je svima onima koji su daleko od Boga.“ (25. 4. 2008.)

Iz Biblije

„Ko palma cvate pravednik i raste ko cedar libanonski. Zasađeni u Domu Jahvinu, cvatu u dvorima Boga našega. (Ps 92, 13-14)

Otkriti Boga u cvjetu

Kraljica Mira

„Dječice, radujete se u svemu što imate. Bogu zahvaljujte, jer

je sve dar Božji vama. Tako ćete u životu moći zahvaljivati za sve i otkriti Boga u svemu, i u najmanjem cvjetu. Otkrit ćete veliku radost. Otkrit ćete Boga.“ (25. 4. 1989.)

„I danas vas pozivam da u bojama prirode slavite Boga Stvoritelja. On vam govor i preko najmanjega cvijeta o svojoj ljepoti i dubini ljubavi kojom vas je stvorio.“ (25. 8. 1999.)

Iz Biblije

„I reče im prispopobu: ‘Pogledajte smokvu i sva stabla. Kad već propupaju, i sami vidite i znate: blizu je već ljeto. Tako i vi kad vidite da se to zbiva, znajte: blizu je kraljestvo Božje.’“ (Lk 21, 29-31)

Primjer

Teolog Christoph Schmidt susreo je na polju seljaka bez šešira, a bila je vrućina. Seljak je rekao razlog: „Kad prolazim poljem u vrijeme sazrijevanja žita, ne nosim šešir iz strahopoštovanja zbog tajnovitog i čudesnog Božjega djelovanja koje se događa u tišini.“

Darovi za Mariju

Sveti Ivan don Bosco veliku je utjehu nalazio u pobožnosti Mariji, pomoćnici kršćana. Od njegovih večernjih govora za laku noć u kronici je očuvan samo jedan, onaj izrečen 30. svibnja 1865.

sv. Ivan don Bosco

Sanjao sam vas, dragi dječaci, kako u procesiji kročite prema vrlo visokom, bogato ukrašenom oltaru Naše Gospe. Svi ste joj pjevali iste himne, ali niste svi pjevali na isti način: mnogi su prekrasno pjevali, neki su to činili prilично loše, a neki su bili potpuno neusklađeni. Također, primjetio sam da su neki šutjeli, dosadivali se, zijevali ili uporno ometali druge.

Darovi

Svatko je sa sobom nosio i dar za Našu Gospu, najčešće cvijeće. Buketi cvijeća koje ste nosili bili su različitih veličina i od različitih vrsta cvijeća. Bilo je tu buketa od ruža, karanfila, ljubičica... Neki dječaci nosili su u rukama i vrlo čudne darove – bilo je tu svinjskih glava, mačaka, ljigavih žaba, zečeva, janjaca... Jedan veličanstven mladić stajao je uz oltar. Kada se bolje pogledalo, moglo se vidjeti da je imao i krila. Moguće je da je to bio anđeo čuvan našeg oratorija. Kada biste pristupili oltaru i predali svoj dar, on bi ga preuzeo i prinosio na oltar.

Prvi koji su pristupili oltaru, prinijeli su prekrasne bukete koje je anđeo bez riječi polagao na oltar. Iz buketa koji su slijedili, na protiv, morao je ukloniti usahle i bezmirisne cvjetove. Uklanjanje je dalije, kamelije i slične vrste bezmirisna cvijeća jer Mariji nije dovoljan samo lijep izgled cvijeća. Neki su buketi u sebi imali čak trnje i čavle, koje je anđeo brzo uklanjan i bacao na stranu.

Kada ja na red došao mladić koji je prinosio svinjsku glavu, anđeo mu je rekao: „Kako se usuđuješ ovo prinositi Našoj Gospo? Zar ne znaš da ova životinja simbolizira ružan porok nečistoće? Prečista Djevica Marija ne može tolerirati ovaj grijeh. Odstupi. Nisi doстоjan stajati uz nju.“

Onima koji su prinosili mačku, anđeo je rekao: „Zar nemate ništa boljega? Mačka simbolizira krađu, a vi se usuđite to prinositi Mariji? Oni koji uzimaju ono što im ne pripada, oni koji kradu hranu iz kuće, nemarno deru svoju odjeću ili pak troše novac svojih roditelja ne učeći koliko bi trebali, oni nisu ništa drugo nego lopovi!“ I njima je anđeo zapovjedio da odstupe. Jednako se srdio i na one koji su prinosili žabe: „Žabe simboliziraju sramotan grijeh sablazni, a vi se usuđite to

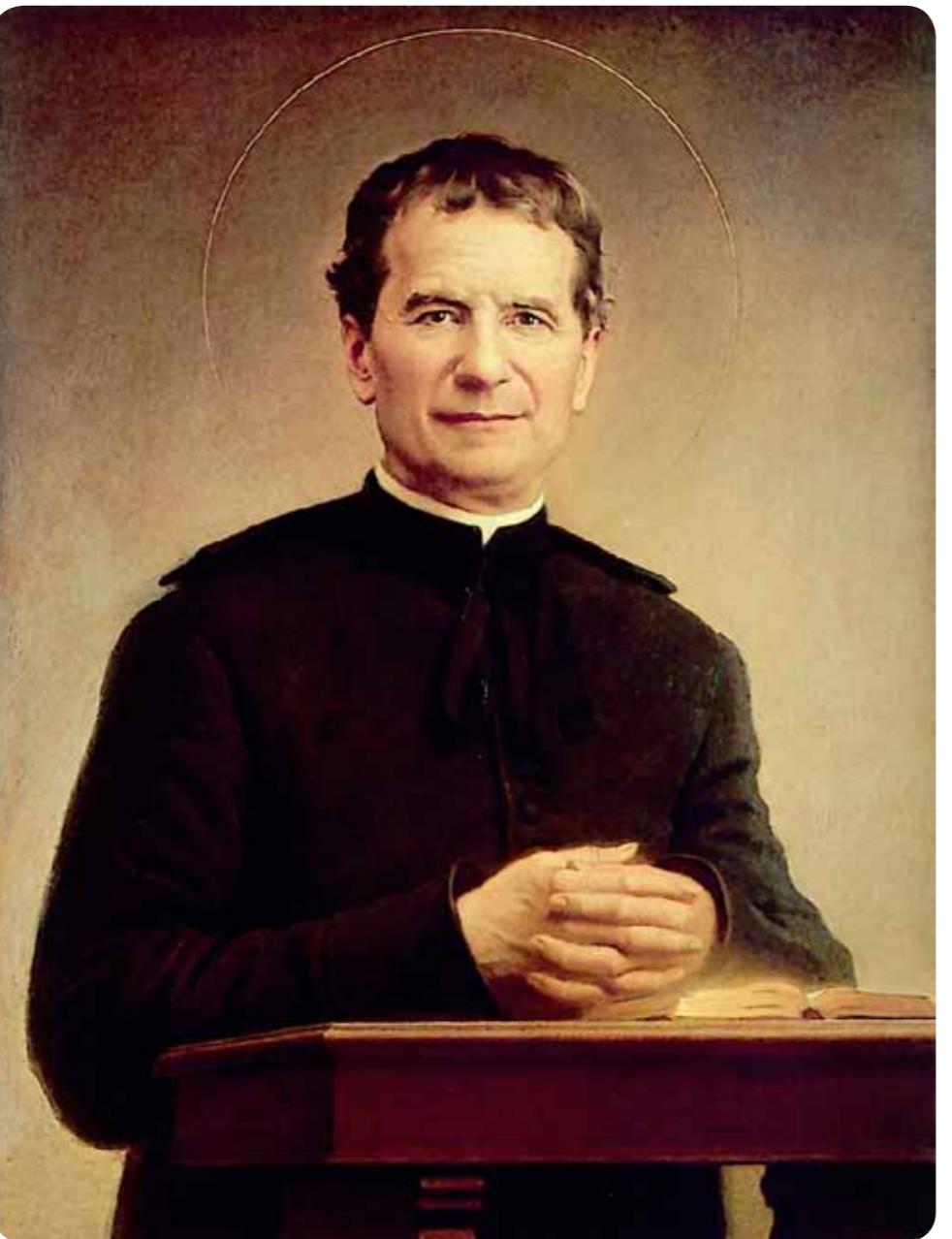
prinositi Našoj Gospo? Odstupite. Pridružite se nedostojnjima.“

I ti su se dječaci posamljeno povukli.

Neki dječaci koji su pristupali u svojim srcima imali zabijen nož, simbol svetogrđa. Anđeo ih je pitao: „Zar ne shvaćate da su vam srca mrtva? Da nije milosrđa Božjega

bili biste zauvijek izgubljeni. Za ljubav Božju, oslobođite se noža koji nosite u srcu!“

Konačno, i svi su ostali mladići pristupili oltaru i predali svoje prinose: janjce, zečeve, ribe, orahe, grožđe... Anđeo ih je prihvatio i prinosio Našoj Gospo. Nakon toga, on je sve one mladiće čiji su darovi bili prihvati-

čeni poredao pred oltarom. Na moju veliku žalost, primjetio sam da je broj onih koji su morali odstupiti bio puno veći nego li sam mogao očekivati.

Krone od rajske ruže

Tada su se sa svake strane oltara pojavila druga dva anđela koji su u rukama držali ukrašene košare prepune raskošnih i nevjerojatno lijepih kruna načinjenih od ruža. Nisu to bile ruže s ovoga svijeta, već rajske ruže koje su simbolizirale besmrtnost. Anđeo čvar ih je prihvaćao i njima krunio mladiće koji su bili raspoređivani pred oltarom Naše Gospe. Među njima je bilo mnogo onih koje nikada prije nisam vidio. I još mi je nešto jako zapelo za oko: neke od najljepših kruna pripale su dječacima koji su bili izgledom toliko ružni da su bili gotovo odbjoni. Očito, njihov je izgled bio uvelike pridonio krjeposti čistoće koju su posjedovali u savršenu stupnju. Mnogi drugi dječaci također su posjedovali krjepost čistoće, iako ne jednakom savršeno. Mladići, čiji su život resile krjeposti poslušnosti, poniznosti, ljubavi prema Bogu, također su bili okrunjeni sukladno zaslugama.

Anđeo se tada dječacima obratio riječima: „Želja Naše Gospe bila je da vas se danas okruni ovim prekrasnim ružama. Pazite da vam ove vijence poniznosti, poslušnosti i čistoće nikada ne uzmu. Tako ćete uvijek imati naklonost kod Marije i, u konačnici, primiti krunu neusporedivo ljepšu od ove koju ste danas primili.“

Potom ste svi zajedno zapjevali prvu kiticu *Ave Maris Stella*. Nakon toga okrenuli ste se i pošli van istim redom kojim ste i došli pjevajući himan *Lodate Maria*. Pjevali ste tako srčano da sam bio zapanjen. Pratio sam vas dosta dugo, a potom sam se vratio ne bih li video one dječake kojima je anđeo bio zapovjedio da odstupe. No, njih više nije bilo.

Draga dječice, ja točno znam tko je primio krunu, a tko je morao odstupiti. One koji su morali odstupiti nasamo će opomenuti, tako da mognu Našoj Gospo nastojati prinositi darove koji su joj mili.

Simbolika viđenoga

Dopustite mi sada da vam dam neka dodatna objašnjenja.

1. Svi ste vi u procesiji prinosili različite vrste cvijeća, no svaki je buket, bez iznimke, u sebi imao i trnja – neki više, neki manje. Nakon puno razmišljanja došao sam do zaključka da to trnje simbolizira čine neposlušnosti, kao što su zadržavanje novca koji bi trebao biti predan ocu ravnatelju, dopuštenje poglavara da se ide na jedno mjesto, a onda odlaženje na

U mnogim su se buketima nalazili usahli cvjetovi i cvjetovi bez mirisa. Ti cvjetovi simboliziraju dobra djela koja ste činili dok ste na savjesti imali neki težak grijeh pa vam se zbog toga ne ubrajaju u dobra, ili pak simboliziraju dobra djela koja ste učinili iz čisto ljudskih pobuda, kao što su ambicije, ili ste ih činili samo zato da biste udovoljili svojim učiteljima i nadređenima. Sada znate zašto je anđeo, nakon što je ukorio dječake koji su se usudili Našoj Gospo prnjeti takve prinose, te dječake poslao da se udalje i očiste svoje bukete. Tek nakon što su to učinili, anđeo je prihvatio i njihov prinos i prinio ga na oltar.

čovjek prvo započne raditi male stvari, koje onda prerastaju u sve veće i veće... On si dopusti onu slobodu koja mu nije dana i onda počini smrtni grijeh. To je način na koji čavli nalaze put do vaših buketa. Ti čavli ponovo razapinju Isusa, kao što govorи sveti Pavao: „...razapinjući Sina Božjega.“ (Heb 6,6)

3. U mnogim su se buketima nalazili usahli cvjetovi i cvjetovi bez mirisa. Ti cvjetovi simboliziraju dobra djela koja ste činili dok ste na savjesti imali neki težak grijeh pa vam se zbog toga ne ubrajaju u dobra, ili pak simboliziraju dobra djela koja ste učinili iz čisto ljudskih pobuda, kao što su ambicije, ili ste ih činili samo zato da biste udovoljili svojim učiteljima i nadređenima. Sada znate zašto je anđeo, nakon što je ukorio dječake koji su se usudili Našoj Gospo prnjeti takve prinose, te dječake poslao da se udalje i očiste svoje bukete.

Mnogi će od vas pitati: „Je li grijeh kršiti ova pravila?“ Nakon duga razmišljanja moram sa sigurnošću reći da to jest grijeh. Ne ću reći je li to smrtni ili laci grijeh, to se može odrediti jedino uzimajući u obzir konkretne okolnosti. No, njih više nije bilo.

Draga dječice, ja točno znam tko je primio krunu, a tko je morao odstupiti. One koji su moralni odstupiti nasamo će opomenuti, tako da mognu Našoj Gospo nastojati prinositi darove koji su joj mili.

Netko bi mogao prigovoriti da *Deset zapovijedi* ništa ne kaže o poslušnosti ovim pravilima. No, četvrta Božja zapovijed kaže: „Poštuj oca i majku da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji!“ Znate li što znače otac i majka? Nisu to samo fizički roditelji, već svi oni koji prihvate i vrše njihovu zadaću. Napokon, ne kaže li i Sveti pismo: „Budi poslušan svome nadređenom?“ (Heb 13,17) Ukoliko im moraš biti poslušan, to znači da ti oni imaju pravo zapovijedati. Ovo je razlog zašto imamo određena pravila i zato ih treba poštivati.

2. U nekim su se buketima među cvijećem nalazili i čavli. To su čavli koji su razapinjali Isusa. Kako je to moguće? Kao i uviјek,

Starci su blagoslov za obitelj

O starijoj se čeljadi u medijima često govoriti kao o problemu današnjice počevši od dobi koja nije „dobra“ ni za društvo ni za gospodarstvo pa do stava da sve manji broj zaposlenih mora priskrbljivati dohodak za starosne mirovine. Osim toga, sve se više zagovara eutanazija. Fra Karlo Lovrić, vikar u međugorskoj župi, već godinama redovito starijima i bolesnima dva puta mjesečno donosi sv. pričest.

Priredio Krešo Šego

Fra Karlo, kako ste i kada počeli s pastoralom starijih i bolesnih?

– Premda u pastoralu djelujem više od četrdeset godina, moram priznati da sam ovu vrstu pastoralu, posjećivanje starih i bolesnih, započeo u Međugorju i to posve slučajno. Ni nakraj pameti mi nije bilo uvoditi nekakve novine u uhodan župni pastoral, pogotovo jer sam 32 godine proveo u hrvatskoj inozemnoj pastvi u Švicarskoj i bavio se posve drukčijim pastoralom među iseljenim Hrvatima, uglavnom ljudima mlađe dobi. Prije otprilike šest godina zamolio me naš župljanin Marko Vasilj Keca, profesor hrvatskoga jezika, da donesem svetu pričest njegovo bolesnoj supruzi Ljiljanki. Budući da su Ljiljanka i Marko cijeli svoj radni vijek proveli u Zadru i netom se vratili u svoj zavičaj, u Miletinu, jedva sam ih poznavao.

Već sam pri prvom susretu shvatio da je gospođa Ljiljanka produhovljena osoba i da je euharistija veoma bitna u njezinu životu. Bilo je to pred samu obiljetnicu Gospinih ukazanja u Međugorju. Obećao sam da će joj kroz devet dana svaki dan donositi svetu pričest. Kako se samo obradovala! Zamolio sam njezinu suprugu Marku da upita i daje starice susjedbe bi li i one željele svećenikov posjet. Stana, majka dvojice svećenika franjevaca, i Matija, sestra dvojice svećenika franjevaca (stricevi prve dvojice!) objeruće su prihvatile. Također sam im i u devetnici Velikoj Gospo donosio svetu pričest. Nakon toga smo se dogovorili da će im ubuduće svetu pričest donositi tri puta tjedno, srijedom, petkom i nedjeljom, što sam činio dvije godine, zapravo, dok su bile na životu. Tako je počelo, a od jeseni 2009. broj se osoba sve više širio i približio stotini. Iz početka sam svetu pričest donosio jednom tjedno, a danas to činim jednom u petnaest dana.

Što im znači redovit posjet svećenika te česta ispovijed i pričest?

– Kad pokucam na vrata i rano ih ujutro pozdravim s „Hvaljen Isus i Marija! Kako si, Delfe, Anica, Luce, Vide, Ilko...? Jeste li dobro spavali...?“ Uvijek ih oslovim ih po imenu, a oni se vesele poput male djece! Već u ranu zoru ustaju, oblače „misne“ haljine i strpljivo čekaju kad će pokucati. Uglavnom ne čekaju dugo jer su već navikli na moj „sat“. Spremni su kao da će, kao nekoć, na svetu Misu u crkvu svetoga Jakova! To je, kažu, njihova „nedjelja“. Istina je, svaku večer uključuju se i u molitveno-liturgijski program s krunicom i sv. Misom Radiopostaje „Mir“ Međugorje, ali, kažu, ostaju bez pričesti. Riječ je o osobama koje su gotovo svakodnevno isle na svetu Misu, pričešćivale se, posebice nakon Gospinih ukazanja 1981. godine.

Kako Vas prihvacaju mlađi ukućani? I njima je to novo.

– Kao i uvijek kad svećenik posjećuje neku obitelj, tako i mene dobro prihvacaju. I sami osjećaju da je susret s euharistijskim Isusom dar i blagoslov ne samo njihovo bolesnoj ili staroj majci, odnosno ocu, svekrvu, svekrvi, teti... nego i cijeloj obitelji.

Neki znaju reći da imaju povlasticu što, zahvaljujući starima ili bolesnima, Isus ulazi u njihovu kuću svakih petnaest dana. Svi bivamo okrijepljeni. Osjećamo onaj Isusov: „Mir vama!“ Više je zajedništva u obitelji. Stari i bolesni lakše nose svoj križ bolести ili samoće. A djeca, gdje ih ima, brzo se uklope. Mole sa mnom, a zauzvrat dobju darak, najčešće bombon. Poneko dijete tuži neposlusnu baku: „Pataj, baka je opet pušila!“ A ako sam zbog nečega bio sprječen doći, djeca znaju upitati zašto nije došao onaj „naš“ fratar.

Jesmo li kao pojedinci i društvo svjesni važnosti bogatstva životnoga iskustva starijih i koristi li se to njihovo iskustvo u našem svagdanjem životu? Hoću reći, shvaćamo li ih kao bogatstvo ili kao teret?

– Na žalost, ni kao društvo ni kao pojedinci nismo svjesni vrijednosti bogatstva životnoga iskustva starijih osoba. Stari su blagoslov za obitelj. Ne mogu više raditi, što im vrlo teško pada, ali zato drže krunicu u ruci i mole. Iako mlade smeta kad im bave i djedovi govore kako je nekada bilo i kako se skromno živjelo, ipak te riječi mladi negdje u glavi nesvesno pospremaju. Te riječi poslije će se u životu pokazati korisnima i poučnim. Ako stari i bolesni primijete da su na teret sinu i nevjesti i, uopće, djeci, to ih jako pogoda. Šutnja ili otresit govor kućne čeljadi navodi ih na zaključak da su ipak suvišni... Zato, moj je savjet i djeci i nevjesti da budu strpljivi i razgovaraju bez sarkazma sa svojom svekrvom, svojim svekrom, svojom neudanom zaovom... jer kako se zajmite, tako će vam se poslije vratiti.

Uz ovo ide i pitanje o današnjem stanju u obitelji. Što ju najviše napada i kako stariji mogu pridonositi njezinu zdravlju?

– Nije jednostavno odgovoriti na ovo pitanje jer je svaka obitelj specifikum za sebe, kao što je i svaki pojedinac specifikum za sebe. Nije isto govoriti o obitelji danas i obitelji prije 30 ili 40 godina. Nije isto govoriti o obitelji u ovoj župi prije Gospinih ukazanja i poslije Gospinih ukazanja. Prije Gospinih ukazanja u obitelji se svakodnevno molilo, zajednički objedovalo i radiло. Svaka obitelj je bila mala „tvrtka“ za sebe. Kroz župu su isla zaprežna kola natovarena sijenom, duhanom, grož-

đem... Osim laveža pasa čuo se rev magaraca, blejanje ovaca i rikanje krava. I djeca su radila iako su pohađala školu. U vrijeme berbe duhana djeca su moralna rano ustajati, ići na njivu brati duhan i poslije ga nizati na konac ili čuvati stoku. Za igru se nije imalo mnogo vremena. Ako ga je i bilo, igralo se loptom krpečnjacom. Nedjeljom su svi isli na svetu Misu.

Nakon Gospinih ukazanja slika župe ostaje gotovo ista, i dalje se radi u polju, ali se pojačava molitva u obitelji, sudjeluje se u večernjem liturgijsko-molitvenom programu, prihvaćaju se hodočasnici koji postaju kućni prijatelji... Poslije Domovinskog rata promjene su i te kako vidljive pa zaprežna kola ustupaju mjesto automobilima, kamionima, grade se pansioni, hoteli, otvaraju se suvenirnice, radni dan počinje u 6 ili 7 sati i završava kasno noću. U obiteljskoj „tvrtki“ osim članova obitelji rade i druge osobe, možda i drukčijeg pogleda na svijet. Primaju se hodočasnici. Sto više hodočasnici, tim bolje. Grade se i veliki hoteli, u pitanju nije samo biznis nego i prestiž, a za to treba i vremena i inventivnosti. U takvim okolnostima obitelj je u stalnom stresu, zajednički objedi su rijetkost, a obiteljska molitva tiša. Da bi obitelj ostala zdrava, potrebna je obiteljska molitva, redovit odlazak na nedjeljni Misu i obiteljsko zajedništvo kao onda kada stari nisu stanovali odvojeno od svojih unuka. K tomu, televizoru treba uskratiti prvenstvo u obitelji.

Velik je problem i osamljenost starijih?

– Starima nije dovoljno imati samo krov nad glavom i redovite obroke. Njima je potreban netko tko će s njima stanovati i razgovarati, tko će ih saslušati, tko će ih s vremenom na vrijeme iznenaditi nekakvim znakom pažnje. Neki, koje su bližnji zaboravili, govore mi da

Foto Đani

Gledajući s motrišta naše župne zajednice, mnogi danas u visokoj životnoj dobi u vrijeme kad su počela ukazanja Kraljice Mira bili su u najboljim godinama i svim su srcem prihvatali Kraljicu Mira. Mnogo su žrtvovali počevši od svakodnevne molitve, besplatnog prihvaćanja hodočasnika do odricanja od odmora – svednevice su nakon težačkih poslova oblačili misnu odjeću i sudjelovali na večernjem molitvenom programu. Čemu nas poučava takva njihova čvrsta vjera?

– Od osoba koje redovito posjećujem često čujem da su svakodnevno pohađali svetu Misu, penjali se na Križevac i na Podbrdo. Uvijek ih rado slušam. Njihovo me svjedočenje ohrabruje da ustrajem u ovoj vrsti pastoralnog rada i da ih što dulje poslužujem. Njihovo svjedočenje i te kako hrani i moju vjeru. Želim naglasiti kako su stari i bolesni i u svojim zadnjim godinama ovozemaljskoga života blagoslov ne samo u obitelji nego i u susjedstvu, selu, župi... Bez njih bi život bio bez mudrosti stjecane u tolikim godinama molitve, iskustva ali i patnje.

S obzirom na sve rečeno, ponajprije mislim na osjećaj osamljenosti starijih i odnos zajednice prema njima, je li u župnom pastoralu dostatno starije pohoditi tri puta godišnje, pred Božić i pred Uskrs te uoči zaštitnika župe, ili praksu mijenjati?

– S ovom praksom svakako treba nastaviti, što očekuju ponajprije stari i bolesni. To je, također, i stav našega pastoralnog osoblja jer pohod o Uskrsu, Božiću i prigodom zaštitnika župe samo su mrvice „koje padaju s bogataševog stola“. Na žalost, ima ih koji se zadovoljavaju i s tim „mrvicama“ jer ih se godinama navikavalo, a i samom praksom učilo da ispovijed i pričest idu zajedno, a češća sveta pričest je suvišna.

Papa Franjo već je na početku svoga pontifikata više puta ponovio da se Crkva siromašnih treba zaputiti na rubove, siromašnima... Koliko su njegove riječi ohrabrenje upravo za odnos prema starijima i nemoćnima koji i ne moraju uvijek biti siromašni u materijalnom smislu, nego u smislu napuštenosti od onih koji bi o njima trebali skrbiti?

– Papa Franjo zapravo se vraća na izvore. Nije li to ono što je Isus činio dolazeći među gubave i bolesne? Naš Gospodin nije prečuo zov i dodir bolesne žene, nego se zaustavio kod nje i pomogao joj. Ozdravio je ženu. Danas su druge okolnosti, ali su potrebe ljudi ostale iste. I danas se čuju povici: „Isuse, Sine Davidov, smiluj se!“

Honduras – zemlja prožeta porukom Kraljice Mira

Uz to što rado i više puta dolaze u Međugorje, mnogi hodočasnici iz svijeta i u svom mjestu žele imati nešto što ih trajno podsjeća na Kraljicu Mira kako bi snažnije mogli živjeti njezine poruke. Uskoro nakon početka ukazanja nastale su, i još uvijek nastaju, molitvene zajednice u kojima se jednom tjedno ili jednom mjesečno moli, slavi sv. Misa, klanja Presvetom Oltarskom Sakramenu, razmišlja o najnovijoj Gospinoj poruci.

No, mnogi hoće biti i na vidljiv način povezani s Međugorjem pa su izgrađene i crkve kakva je župna crkva u Međugorju: u Panami dvije, u Malaviju crkva i Križevac, u Kazahstanu Križevac...

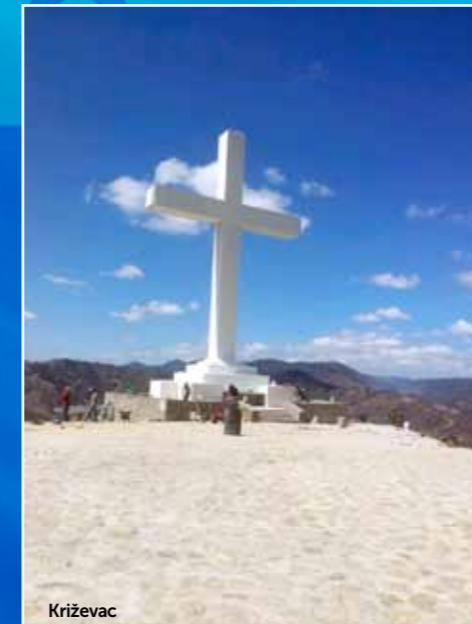
Nedavno smo se osvјedočili o još jednom takvom pothvatu. U Hondurasu, u Srednjoj Americi, vjernici su htjeli biti što autentičniji pa su izgradili crkvu, Križevac s križem visokim 30 metara, Podbrdo i Plavi križ, a sve to u mjestu koje se zove Danli, što na indijanskom jeziku znači među gorama - Međugorje.

Idejni začetnik izgradnje svetišta je dr. Elio Alvarenga, rektor katoličkog sveučilišta u Hondurasu. Blizini Gospo očitovali su i imenom toga sveučilišta koje ima deset kampusa i sedamnaest tisuća studenata – Sveučilište Kraljice Mira. Kažimo i to da je mjesni nadbiskup župu svetog Jakova u Danliju proglašio svetištem.

Unatoč tome što malen broj vjernika iz Honduras-a ima mogućnost hodočastiti u Međugorje, ta je zemlja snažno prožeta porukom Kraljice Mira, a živu vjeru honduraškog naroda svjedoči i Mladifest održan početkom veljače u Danliju na kojemu je sudjelovalo oko šest tisuća mladih.

I nešto o Hondurasu: državnu samostalnost dobio je 1840., ima oko šest i pol milijuna stanovnika. Ime mu dolazi od španjolske riječi koja znači dubine (duboke vode uz obale Tihoga oceana). Većinu pučanstva čine mestici, mješavina indijanskih naroda i europskih doseljenika, te pripadnici raznih indijanskih plemena. Katolika je 80, a protestanata 10 posto.

Snimila Filka Mihalj

Papa siromaha i franjevačke sućuti

Franjevački naglasci na početku pontifikata novoga rimskog biskupa - pape Franje

fra Tomislav Pervan

Ovogodišnji je Uskrs protekao u znaku pape Franje. U franjevačkom ozračju i duhu zvone i uskršnja zvana, ali i obraćanja novoga Pape vjernicima za svake prigode. Temeljna poruka i crvena nit u svim porukama jest da treba izići iz sebe, iz svoje narcisoidnosti, zaputiti se čovjeku, stadi, stadiom čak i *mirisati* (a znamo kako se čovjek osjeća u staji gdje su ovce i kakav je ondje "miris"). Braća su se kardinali zaputili čak na kraj svijeta i ondje pronašli novoga papu. Prepričavaju se anegdote, svjetom kruže slike o novome *pontifexu*. Nastupi su mu bez ikakve suvišne pompe, bez suvišna ornata, sve jednostavno odiše i *miriše* na jednostavnost, onu franjevačku, Franjinu. Misa u jednostavnoj župnoj crkvi sv. Ane, pozdravi s vjernicima, telefoniranje dostavljaču novina u dalekom Buenos Airesu kojim otkazuje dostavljanje sva-kodnevnih novina, pranje nogu maloljetnim prijestupnicima bez prisutnosti i očiju javnosti. Upravo kako se to odvijalo u dvorani za posljednje večere kada je Isus bio sam sa svojima i slavio pashu. Ovdje Gospodin nastavlja svoje djelo u papinskom liku što toliki redovnici i redovnice, kleric i laici, sukladno svomu poslanju čine u svojoj svagdanjici živeći konkretno svoje poslanje i Isusovu riječ postajući pritom svjedocima radosne vijesti te zaljubljenosti našega Boga u čovjeka, napose onoga malenoga, rubnoga, odbačena.

Treba drugima prati noge

Već je u pretkonklavskim kongregacijama – sastancima, prije izbora, Papa govorio o dvjema slikama Crkve. Jedna je Crkva ona koja iz sebe izlazi, zapućuje se na ulice, navješta, svjedoči. A druga je ona koja se bavi samom sobom, koja se autistično uvukla u sebe i na stanovit se način poistovjetila sa svijetom. U toj se Crkvi njezini službenici bave svojim egom, a zanemaruju svoje poslanje i ispuštaju Boga iz zrenika. I nije imao Papa pred očima samo Vatikan (najlakše je uprijeti prstom u druge!), nego cijelu Crkvu. Svatko mora započeti od sebe, svatko treba promijeniti samoga sebe, promijeniti svoj život. Treba prati drugima noge, a ne obavljati

kozmetičke popravke na samima sebi. Samo tako Crkva može biti vjerodostojna. To je imao i onaj asiški svetac pred očima kad je od Inocenta tražio dopuštenje da živi radosnu vijest *bez odbitaka i dodataka*, u punini i cjelini.

Obično su to vijesti koje ne pune naslovnice novina, ali u ovom slučaju Papine geste izazivaju medijsku pozornost. Papa je Benedikt otkriva predaju, tradiciju, iz nje crpio životne sokove znajući da bez njih Crkva ne može živjeti. Prema tomu je usmjeravao svoje kateheze, svoje nagovore i propovijedi. Bogata je to i prebogata riznica duhovnih dobara dvotisučjelne povijesti Crkve. Papa Fran je osoba ne toliko riječi koliko znakova kojima želi uprisutniti djelotvornost tradicije u malim gestama. Obojica, i Benedikt i Franjo, na svoj način žive darove koje im je Gospodin podario u svome tajanstvenom planu, da s pomoću njih služe njegovu djelu u svijetu – Crkvi i ljudima. Kao da se u trojici velikih reformatora i utemeljitelja redova – Benediktu, Franji i Ignaciiju Lojolskom – želi zacrtati put reforme Crkve u glavi i u udovima. Ne samo Crkvi nego i u cijelome svijetu koji srlja i neprestance otklizuje iz krize u krizu.

Kršćani su pozvani da budu sol zemlje

Crkva se ne smije trajno baviti samom sobom i svojim nutarnjim problemima. Ona jest u svijetu, ali nije svijet niti je od svijeta. Dalo bi se reći da liječnik koji se bavi samo svojim osobnim problemima, svojim slabostima i boljkama, koji ima u zreniku samo svoje probleme, ne može biti od koristi svojim pacijentima. A Crkva je prema Kristovu analigu svjesna da je cijeli svijet pacijent koji treba liječnika. Kršćani su pozvani da budu sol zemlje, da liječe svijet, ali da se istodobno ne poistovjetje sa svijetom. Upusti li se Crkva u svjetovne prijepore i debate, dadne li se mjeriti, voditi i savjetovati svjetovnim mjerilima, prepusti li se tomu da je svijet struktura, bavi li se odveć svjetovnim poslovima, ni kako ne može biti od koristi ni sebi ni svijetu.

Sveti je Franjo u svoje vrijeme, u 13. stoljeću, bljesnuo kao nova zvijezda na nebu

I papa Franjo, kao i sveti Franjo, osokoljuje vjernike da, gdje god da se našli, služe Bogu i njemu se do kraja povjeravaju.

nje! On nudi u jednom dahu poveznici između bližnjega i Božjega stvorenja. Upravo kao što je to činio i sveti Franjo, zaštitnik Italije i ekologije. Njegovi životopisci jednodušno su zabilježili kako je Franjo pozivao sve bez razlike, muževe i žene, štoviše, cijelokupno stvorene da hvali i veliča samoga Tvorca. Krist sam želi biti štićen i zaštićen kako bi i stvorene bilo zaštićeno i spašeno. Religijskoj dimenziji ljubavi prema stvorenju pretodi nešto što je jednostavno ljudsko, nai-me, sačuvati stvorene i poštivati bližnjega. I dandanas sveti Franjo Asiški fascinira ljudе – vjernike, ali i one koji ne priznaju Boga – sa svoje neposrednosti i pristupačnosti sve-mu stvorenu. On je imao neposredni pri-stup svemu. Javno je ispovijedao da mu je taj pristup svemu stvorenu podario i omogućio sam Isus Krist. On mu je otvorio oči za sve stvoreno.

U snazi i odlučnosti poziva što ga je stara-zavjetni Abraham iskusio rimske biskup prepoznaje trozvuće koje je nakon izbora predao kardinalima izbornicima: zapu-titi se, graditi i priznavati – uvijek biti spre-mni nositi Kristov križ. Tu je razvidno do koje je mjere papa Franjo upućen u život i djelo svoga asiškoga imenjaka. U samim po-četcima Manja braća – franjevački pokret – shvaćao je sebe kao zajednicu gotovo be-skućnika, koji su obitavali po stajama, koji su bili do kraja upućeni na Božju providnost i dobrohotnost ljudi; bijahu siromasi koji su htjeli slijediti siromašnoga Krista i na njemu graditi u Crkvi nešto posve novo. Mnoge su svojedobno pokrenuli jer su prilazili ljudima posve uvjerljivo i osvjeđeno, kao jedno-stavni ljudi među jednostavnim, priprostim i siromašnim pukom. Nitko nije Bogu suvi-šan, ni onaj odrpani prosjak ili siromah na ulici. Svatko se dade pokrenuti i biti čim-be-nikom u Božjim očima, svatko je kadar po-krenuti Crkvu i svijet. Svatko ima svoje ne-po-zitivo ‘ja’ pred Bogom. Ima svoj identitet u Isusu Kristu. Nitko nije u Božjim ni Franjinim očima otpisan.

Papa tihe sućuti

Papa Franjo govorí za svoga nastupnoga go-vora i o tome što tvori kršćanski poziv: *Nje-gujmo i čuvajmo Isusa Krista u svome životu kako bismo mogli čuvati i sačuvati i druge lju-dje, kako bismo mogli štititi cijelokupno stvore-*

- supatnja, suošjećanje. Isus ustaje iz groba u uskrsnoj noći da bi stvorene podignuo iz grijeha i smrti. On supati i suošjeća sa stvo-renjem do krajnjih granica – smrti i groba. I uskrsna radost širi se kad postajemo sluge i sluškinje suošjećanja sa svime i svakim, kako to bijaše slučaj s malenim, ali velikim Sirotanom iz Asiza.

Franjin izbor bijaše slijediti siromašno-ga i poniznoga Isusa. Iz tega nužnom logi-kom slijedi i odabir ustroja samoga bratstva i cijelog reda. U njemu nemaju odlučnu ri-ječ *opati ni svećenici*. Odgovorne u krajevnoj zajednici on naprosto naziva *provincijskim ministrima*, a poglavara mjesnoga bratstva *gwardijanom – čuvarom* bratstva. U franjevačkome bratstvu ne postoji nikakav hijerar-hijski poredak, nema tu nadređenih ni po-dređenih, jer je tvorac *Hvalospjeva Suncu* spoznao Boga kao Trojstvenoga koji je sva stvorena, pa među njima i ljude, stvorio kao braću i sestre. Franji su sva stvorena *braća i sestre*, pa čak je i *smrt sestrica*. Posvećanje predanje i povjerenje u Božju skrbnu i provi-denosnu ruku dekretirao je u ustroju reda u trajno novim izborima i smjenama u služba-ma, da se nitko ne bi osilio, da bi se zajedni-ca mogla odozgo izgrađivati.

Ta bazična orijentacija koju imamo u ustroju franjevačkih redova unišla je i u do-gramatsku konstituciju o Crkvi Božjoj kao *putujućem Božjem narodu*. To je onaj franjevački misionarski i putujući radikalizam, koji i danas odzvanja u Crkvi. Crkva dodu-še nije skup mjesnih crkava, ona je zbiljnost i datost koja se rodila u dvorani za vrije-me posljednje večere na Duhove pa je time univerzalna, ali ima svoje lokalne specifi-che značajke. Stoga papa Franjo govori o sebi kao biskupu Rimske crkve, mjesne Crkve u Rimu, i prve je svoje riječi uputio upra-vo toj Crkvi. Doduše, Petrova služba koju on obavlja kao rimske biskup služba je jedinstva i ljubavi među mjesnim crkvama. Rimska crkva – to je već izrekao mučenik sv. Ignacije Antiohijski u Poslanici Rimljana – *predsjeda u ljubavi*, a Papa ostaje slu-ja, službenik i u službi. I tu kao da imamo jeku riječi asiškoga svetca kad govorí o *mi-nistrima – službenicima, slugama*.

I papa Franjo, kao i sveti Franjo, osoko-ljuje vjernike da, gdje god da se našli, služe Bogu i njemu se do kraja povjeravaju. Ma-rijin *Veliča* i uskrsna zvana navješćuju rado-snju vijest kako *Gospodin skida silnike s prije-stola, kako uzvisuje malene i ponizne*. Papa Franjo jasno poručuje na čijoj strani i gdje se Crkva treba *locirati – smjestiti*. Čini on to ja-snim potezima. Malim doduše, ali dovoljno rječitim. Malim doduše, ali dovoljno rječitim. Želi biti *mali brat* – upravo suklad-no imenu svetca čije je ime uzeo – Franjo.

Izabrana nova uprava Hercegovačke franjevačke provincije

Na redovitom kapitulu Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM koji se održao u samostanu u Mostaru od 9. do 13. travnja 2013., pod predsjedanjem fra Roze Brkića, generalnog pohoditelja i predsjednika kapitula, izabrana je nova uprava provincije.

Za provincijalnog ministra izabran je fra Miljenko Šteko, a za provincijalnog vikara fra Ivan Ševo. Novoizabrani definitori su fra Mićo Pinjuh, fra Branimir Musa, fra Željko Grubišić, fra Dario Dodig i fra Tomislav Puljić. Novoj upravi želimo Božji blagoslov i uspjeh u odgovornoj službi koju im je zajednica povjerila.

Kapitol je zatvoren 13. travnja svečanom Misom zahvalnicom u 12 sati. Misno slavlje predvodio je fra Rozo Brkić, generalni pohoditelj i predsjednik kapitula u koncelebraciji s fra Miljenkom Štekom, provincijalom, fra Ivanom Ševom, provincijalnim vikarom i ostalom braćom kapitularcima. Predvoditelj je u homiliji uputio riječi zahvale za bogato iskustvo susreta s fratrima Hercegovačke provincije te je svu braću i novu provincijsku upravu ohrabrio i potaknuo da i dalje nastave svjedočiti i djelovati u duhu svetoga Franje. Na kraju misnog

slavlja nekoliko riječi uputio je i fra Miljenko Šteko, provincijal, pozvavši sve da zajedničkim snagama izgrađuju bratsko ozračje kako bi mogli odgovoriti na potrebe i zahtjeve vremena u kojem živimo i vjernika koji su im povjereni, te je zahvalio na po-

vjerenju koje su mu braća iskazala. Potom je fra Rozo zahvalio prethodnim dvjema upravama na čelu s bivšim provincijalom fra Ivanom Sesarom za zauzeto djelovanje za dobro Provincije. Misa je završila zahvalom Bogu i pjevanjem *Te Deum*.

Tisućita skupina na seminaru posta i molitve

Od 19. do 26. ožujka u kući Domus pacis u Bijakovićima održan je tisućiti seminar posta i molitve na kojemu je sudjelovala skupina iz Njemačke.

Prvi seminar u Domus pacis održan je u srpnju 1991. i to za franjevačke bo-

goslove. Seminari su održani za skupine iz BiH, Hrvatske, Austrije, Njemačke, Italije, Francuske, Slovačke, Poljske, Mađarske, Ukrajine, Litve, Latvije i Estonije.

Osim seminara posta, u kući se održavaju seminari za članove Frame, ministrante i članove FSR, koje vode mladi franjevci, te se-

minari za djevojke, koje vode časne sestre franjevke. Osim za mlađe iz Hercegovine, seminari se održavaju i za mlađe iz drugih mesta, primjerice iz Zagreba, Žepča, Splita...

Seminare posta započeo je fra Slavko Barbarić, a nastavili su ih fra Ljubo Kurtović, fra Danko Perutina, fra Miljenko Šteko i fra Marinko Šakota.

Domus pacis svake godine tijekom Mladifesta ugošćuje članove međunarodnog orkestra.

Sveukupno, u seminarima u kući Domus pacis do sada je sudjelovalo i duhovno se obnovilo 35.000 osoba.

Statistike za travanj 2013.

Broj podijeljenih sv. pricesti: 160 000.
Broj svećenika koncelebranata: 3232 (107 dnevno).

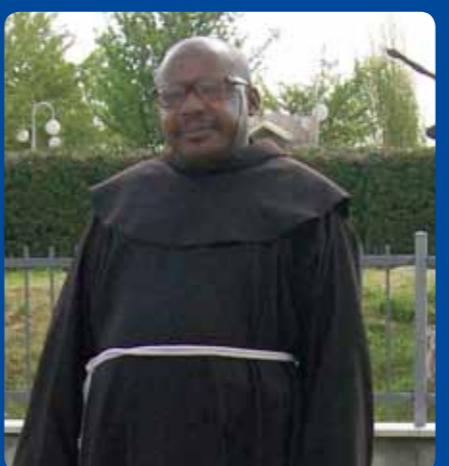
Franjevački vikar iz Konga u Međugorju

Fra Andrea Murhabale, vikar franjevačke provincije u Kongu, u travnju je boravio u Međugorju. Kazao nam je kako su prvi misionari u jednom dijelu Konga bili upravo iz Hrvatske te se posebno prisjetio pokojnog fra Jozu Vasilja, koji je ostavio duroke tragove u toj zemlji:

„Fra Jozo je u Kongu učinio mnoga dobra djela. Sjećam ga se kao jedne iznimne osobe. Prvi put sam ga susreo 1989., kad sam bio u novicijatu. Prvo što sam kod njega zamijetio bila je njegova inteligencija i srdačnost s kojom je s nama razgovarao. U novicijatu je došao navečer, a ujutro je već znao imena svih nas dadeset novaka. Bio mi je profesor i odgovitelj punih šest godina, a predavanja su mu bila tako živa da ih je bila radost slušati. K tomu, pamtio je rođendan svakoga novaka i studenta i nikada nam nije propustio čestitati rođendan.“

Govoreći dalje o fra Jozu, koji je rođen u Međugorju, fra Andrea se posebno sjeća njegova osjećaja bratstva i ljubavi koju je iskazivao prema bratu čovjeku: „To je bio čovjek ljubavi. Jednom smo zajedno otišli u zatvor, a fra Jozo je, vidjevši zatvorenika koji nije imao što obući, skinuo svoju košulju i dao mu je.“

Fra Andreju je ovo bilo drugo hodočašće u Međugorje, o kojemu kaže: „Ovo je doista mjesto molitve. Međugorski franjevci često mi govore o hrvatskim misionarima, što mi je iznimna prigoda sjetiti se susreta s ljudima koji su toliko pridonijeli dobru moga naroda. Ovdje mi je zaista lijepo.“

Hodočasnička iskustva

Tijekom Velikog tjedna i za Uskrs te u travnju u Međugorju su boravili brojni hodočasnici iz domovine i svijeta. S nekim od njih razgovarali su novinari Radiopostaje „Mir“ Međugorje.

Tom Lerick iz Minnesota u SAD, koji je hodočastio sa suprugom i troje djece: „Moja supruga i najmlađe dijete u Međugorju su bili u listopadu prošle godine. Kad su se vratili, supruga mi je rekla da moramo doći kao obitelj, što nije bilo jednostavno jer dječa idu u tri različite škole i njihovi odmori padaju u različito vrijeme. No, ovaj put odmor imaju u isto vrijeme pa smo zaključili da nam Bog na taj način poručuje da moramo biti u Međugorju.“

Odlučili smo prvo otići do Rima s namjerom da što bolje upoznamo našu katoličku vjeru. Vidjeli smo novoizabranog Papu, sudjelovali na misi u Rimu na Cvjetnicu, a sad smo u Međugorju za Uskrs. Zaista je snažan osjećaj biti ovdje. Danas nam je možda teško živjeti ono što nam Gospa govori, ali to je samo zato jer nemamo vremena za nju i uvijek smo u nekoj žurbi. Moramo se vratiti korak unatrag i usporiti.“

Maureen iz Donegala u Irskoj: „Prvi sam put u Međugorju bila prošle godine. Dobila sam velike milosti i stekla prijatelje te doživjela samo dobre stvari. Savjetovala bih svima koji žele i koji imaju priliku da dodu jer ovdje mogu dobiti smisao života. Ovdje se čovjek nauči bitnim stvarima u životu i nauči koliko je važna krunica. Nakon prvoga hodočašća u Međugorje, krunicu uvijek nosim sa sobom.“

Maria Degola iz Verone treći je put u Međugorje. Kaže da je 1990. za vrijeme ukazanja doživjela potpunu tišinu unatoč mnoštvu brojnih hodočasnici iz domovine i svijeta. S nekim od njih razgovarali su novinari Radiopostaje „Mir“ Međugorje.

Tako je i bilo...“

Sad sam došla sa sinom Francescom koji ima Downov sindrom. Prošle godine smo bili u Fatimi, a sad smo u Međugorju. Osjećam Gospinu nazročnost i neopisiv mir.“

Supružnici Trisha i Ron iz Teksasa, SAD: „Došla sam ponajprije zbog ljubavi prema Gospu koja je spasila moj život i u potpunosti ga promijenila, te me vratila Bogu. Došla sam zahvaliti i moliti i kako smo sretni što smo u Međugorju. Da nismo došli ovamo, našoj Gospo, nikad se ne bismo zaljubili u Krista, u svetu Misu, u vjeru. Bog jednostavno djeluje i omekšava ljudska srca. Nakon što smo se vratili s prvog hodočašća naša srca su se smekšala pa je normalno da smo nastavili dolaziti.“

Don Teodolino Antinori, svećenik iz San Maurizia u Međugorje je prvi put hodočastio davne 1997.: „O ukazanjima sam saznao u sjemeništu, a sada dovodim i hodočasničke skupine. Za mene je uvijek čast doći i susresti Majku Božiju. U ovom mjestu uvijek osjećam Gospinu prisutnost. Premda sam svećenik, svako hodočašće je novo, snažno iskustvo, što do izražaja dolazi posebno u sakramentu pomirenja. Na svetoj Misi uvijek zahvaljujem Bogu što sam u Međugorju.“

Blagoslovljen kip bl. pape Ivana Pavla II.

Nadbiskup Czestochowe mons. Waclaw Depo blagoslovio je u subotu 13. travnja u Czestochowi kip bl. pape Ivana Pavla II. Kip je visok 13,80 metara i smješten je u parku "Zlota Gora". U ovo Marijansko svetište koje se nalazi na jugu Poljske godišnje dolazi preko tri milijuna hodočasnika sa svih strana svijeta. (Francisco Pavljuk)

18. međunarodni seminar za svećenike

Osamnaesti međunarodni seminar za svećenike održat će se u Međugorju od 8. do 13. srpnja 2013. Tijekom šest dana svećenici će imati prigodu slušati predavanja, razmjenjivati iskustva, sudjelovati u večernjem molitveno-liturgijskom programu, biti na klanjanju Presvetom oltarskom sakramantu, moliti krunicu na Brdu ukazanja i križni put na Križevcu te posjetiti grob

fra Slavka Barbarića, utemeljitelja susreta za svećenike.

Podsjecamo da besplatan smještaj svećenika osiguravaju međugorski župljeni. Seminar završava 13. srpnja u 12 sati sv. Misom na kojoj sudjeluju župljeni koji su ugostili svećenike. Koordinator seminara je fra Miljenko Šteko, a voditelj je fra Domašo Runje, predavač na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu.

Međunarodni duhovni seminar za liječnike i medicinsko osoblje

U Međugorju će se od 7. do 11. svibnja 2013. održati međunarodni duhovni seminar za liječnike i medicinsko osoblje na temu *Duhovna obnova za dušu i tijelo*.

Seminar započinje registracijom sudiонika i uvodom, a nastavlja se sudjelovanjem u večernjem molitveno-liturgijskom programu u župnoj crkvi. Četverodnevno druženje bit će ispunjeno molitvom, predavanjima, svjedočanstvima i razmjrenom iskustvama te, također, molitvenim posjetom Brdu ukazanja i Križevcu.

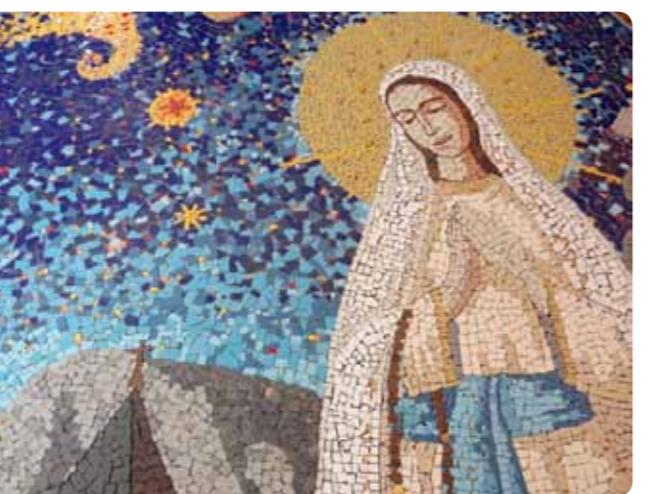
Predavači na seminaru su fra Ante Vučković, dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, i fra Marinko Šakota, međugorski župnik.

Iz Majčina sela Oltarni mozaik za župnu crkvu u Vitini

Sve više prekrasnih mozaika nastaje u terapeutskoj radionici „Tau“ koja djeli pri Zajednici Milosrdnog Oca u Bijakovićima, župa Međugorje. Njihov umjetnički značaj zapažen je i šire, pa im

stiju brojne narudžbe i od župa i od pojedincata. Među većim radovima može se izdvojiti mozaik sv. Ilike za župu sv. Ilike u Kruševu te križni putevi za samostane na Humcu i u Tuzli. U tijeku je izrada velike postaje križnoga puta za Klobučko brdo koja treba biti gotova do 1. kolovoza.

Trenutno najveći projekt terapeutke radionice „Tau“ je veliki oltarni mozaik za župnu crkvu sv. Paškala u Vitini. Na mozaiku su skladno uklopljeni različiti motivi: Lurdska Gospa koja se odavna časti u Vitinii, povezanost izvora u Lurdii i Vitini, lik fra Paškala s Presvetim Oltarskim Sakramentom i narod u nošnjama koji ga časti ispred vitinske crkve.

Majka u cvijeću

Prelijepa si, Majko! Malo je to reći. Iza ovih riječi krije se nešto puno ljepše i dublje što ne umijem izgovoriti. Znam da sam u tvojoj blizini tako sretna, neizmjerno sretna!

s. Lidija Glavaš

Svibanj se obukao u svoje lijephe haljine. Sve je cvjetno. Zazelenjeli su se livate i travnjaci, a cvjetovi raširili latice kao da je vrijeme zaručničko. I nebo na sve to nije ostalo ravnodušno. Sunce se smješka i gotovo nezamjetno odgoni oblačne suze. Pitam se zar bi mogao postojati još netko tko bi ovaj prizor okrunio veličanstvenim ugodajem, sjajem i ljepotom!

Ipak postoji jedna Žena, jedna Velika Žena. To je Marija, Majka Sina Božjega. To je ona Velika Žena koja je povjerovala u andelovu poruku neba da će snagom Duha Svetoga začeti Dijete; to je Ona kojoj je rodica Elizabeta kazala: "Blagoslovjena si ti među ženama!", a njezino srce, otvorivši svoje dveri, uskljitalo: "Hvali duša moja Gospodina jer milostivo pogleda na sluškinju svoju neznatnu. Velike mi stvari učini Svesilni". To je Žena i Majka kojoj je starac Šimun u hramu, kad je svoga sina donijela prikazati Gospodinu, prorekao da će joj mač boli srce probosti; to je Majka koja je sa svojim Novorođenim Sinom bježala u egiptski zaklon da ga Herod ne ubije; to je Majka kojoj su se radovali svatovi cvjetne Kane Galilejske kada je Sinu šapnula, kako se mladenci ne bi osramotili, da je ponestalo vina na stolovima.

Da, to je Majka koja je hrabro pratila Sina jeruzalemskim ulicama dok su ga mučili, bičevali, gazili ljudi kamena srca do kojih zov proroka Ezekiela nije dopirao. Za njih srce od mesa, topline i ljubavi bilo je tako daleko, a opet tako blizu: Majka sa Simonom. Ali bijaše uzalud. Mač boli Šimunova prorokovanja duboko se urezao u njezine misli i srce pa ga je čuvalo kao bolni biser sve do časa dok joj umirući Sin sa križa ne reče: "Majko, evo ti sina", upirući pogled na ljubljenog učenika. I učeniku: "Evo ti Majke!" Nakon tih preteških sati, iza sinovljeve smrti ostala je uz svoju djecu, uz učenike Njegove i svojom nazočnošću ih hrabrla. Nisu je uskrslog jutra iznenadile žene koje su se vratile s praznog groba u rukama nositi posudice pune miomirisa jer je znala da će doći čas Isusove pobjede, dan Njegova uskrsnuća. Znala je i to da se ona i njezin Sin nikada ne će razdvojiti. Uzveš je k sebi, u ljepoti svoga kraljevstva okrunio ju je za Kraljicu neba i zemlje.

Danas je gledam u svojoj crkvi okićenu stotinama bijelih ruža, a prekrasne kale ispružile ruke kao da joj hoće lice milovati. Ona uporno blaženo gleda svakoga tko dolazi i prolazi. Budno pazi da nijedna latica ne bude ranjena.

Majko, kako si lijepa! Kako si lijepa, Majko! Najljepša si na ovom svijetu. Najljepša si među svim ženama! Najljepša si od svih stvorenja! Andeli nebeski ti se dive i njihova zborna pjesma prelijeva se preko tebe do svakoga od nas. Zagledah se u tvoje lice a tvoja milina se slijeva poput rijeke na ovu zemlju, na sve nas. Tvoja zvjezdana kruna slama svaku kraljevsku krunu koju vidimo na prijestoljima velikana.

Ti si ista ona Majka koja je u zagrljaju ljubila mrtvoga Sina i Majka kojoj smo mi dječa. Prelijepa si, Majko! Malo je to reći. Iza ovih riječi krije se nešto puno ljepše i dublje što ne umijem izgovoriti. Znam da sam u tvojoj blizini tako sretna, neizmjerno sretna. I opet to izreći ne znam. Tvoja prisutnost miluje mi srce i dušu. Okupljam sve svoje drage da nas blagosloviš, ohrabriš, da nas mirom napojiš...

Majko, pogledaj svoga sina...

Moj razgovor s Majkom prekinuše tiki koraci. Bila je to jedna druga majka koja na golinim koljenima moli pozdravnu molitvu. Potom nastade tišina... duboki uzdisaji... lagan plać. Što je dulje gledala tebe, Majko, njezino srce sve se više rastvaralo kao bijela ruža do tvojih nogu. Rosne kapljice povjerenja i vjere da si joj ti pomoći i utjeha snažile su joj glas. Začuh njezin vapaj: "Gospo moja! Gospo moja! Ti si moja jedina nuda. Ne gledaj na mene i na moje suze. Pogledaj sina moga... moga jedinca. Evo on je tu, pokraj mene. Ne zna ti ni riječi izgovoriti. Ne može te pozdraviti kao njegovi vršnjaci. Duge sam godine čekala da me zovne mama, ali se to još nije dogodilo; duge sam godine čekala da napravi prvi korak, makar malen i nesiguran, i još taj trenutak čekam. Sanjala sam o njegovom prvom školskom danu, o njegovoj školskoj torbi, o njegovim neurednim domaćim uradcima koje će ispravljati. Sanjala sam o njegovim nestaslucima s prijateljima kad bih kao majka trebala priskočiti u pomoć. On bi

ti dotrčao sam, ali mu je to uskraćeno. Pogledaj mi, Majko, bolesnog sina! Pogledaj soga sina..."

Dvije majke

Suze su joj tekle kao potoci, a molitva žuborila i osvježavala prekrasne ruže koje su kitile nebesku Majku. Povukoh se u stranu da dviće majke jedna drugoj ispričaju svoju životnu priču: majka Isusova i majka dvanaestogodišnjeg Damira. On je pokraj svoje majke sjedio u invalidskim kolicima s mislima Bog zna gdje. Oko vrata je imao krunicu. Gledao je po crkvi, pa u križ svoje krunice s kojim se naizgled igrao, pa na majku na koljenima... Majka ga približi kipu majke Isusove a on svoju slabašnu ruku podiže prema njoj, kao na pozdrav. Mama mu je nešto tiho na uho šaptala, a on opet podiže ruku i upre prstom u Gospu. Gledah kako mu majka stavi svoju ruku na usta, on je poljubi i tada se majka uspne do Gospina kipa i predade joj njegov poljubac. Potom uze jednu ružu i s njom okiti sina. On gleda... gleda tu ružu... a potom je nježno privinu na svoje grudi. Vidjeviš to, majka mu utisnu cijelov na čelo, a on se osmjejhnu. I odoše iz crkve... Zajedno s njima podiže i Majka iz cvijeća.

Gospa nas u Međugorju oduševljava za Boga (2.)

Ukazanja Kraljice Mira u Međugorju značajna su po novim duhovnim zvanjima. Već prve godine ukazanja dvije djevojke, jedna iz Podbrda, a druga iz Gradnića kraj Čitluka, napuštaju radno mjesto i odlučuju se za redovnički život. Uskoro ih slijede i drugi ne samo iz ovih krajeva nego iz cijelog svijeta pa se danas njihov broj, prema dostupnim podatcima, popeo na šest stotina. I naš sugovornik fra Slaven Brekalo, svećenik na službi u međugorskoj župi, svoje je zvanje osjetio upravo u ovom mjestu molitve.

Priredio Krešo Šego

Djelujući na župi sv. Jakova imate priliku izravno doživljavati učinke Gospine poruke. Koliko je ta poruka danas bitna za vjerski život i na koji način utječe na vjernike?

– Ta je Gospina poruka, prije svega, jednostavna. Kada kažem jednostavna, mislim da nam je posve jasno što se od nas traži. Ne može nitko doći i reći da ne razumije što se od njega traži. Gospa govori našim razumljivim jezikom koji svatko može čuti i shvatiti.

Koliko je ona bitna za naš život? Čim ju je Gospa izgovorila, odmah znate koliko je bitna. Gospa govori s neba i ona točno zna tko smo i što smo, od kakvog smo materijala sazdani, što nam treba. A to je punina, ona nas želi voditi k punini. Po meni, najsnažnija Gospina poruka u Međugorju nije u riječima, nego u „utjelovljenju“, drugim riječima, u njezinoj prisutnosti i blizini svima nama. Njezinu prisutnost i njezinu blizinu, koja traje tolike godine, ne mogu dočarati ni svi jezici ni sve riječi ovoga svijeta. Svojom toliko dugom nazočnošću među nama govori nam više nego ijedna druga poruka koju je izgovorila i u tomu je ključ i vrhunac Gospinih poruka, a ujedno i značaj, kako vi kažete. Prevažno je da je Gospa ovdje i da je toliko dugo s nama, a to samo po sebi govori koliko je Isusu i Gospu stalo do nas. Nismo sami i nismo ostavljeni – važno je to imati u svojoj svijesti te se sjetiti i katkada razmišljati o tomu. Stoga mislim da upravo ta posebna Gospina prisutnost utječe na vjernika, to ga dodiruje i baca na koljena. Nitko poslije ovakvog iskustva ne može ostati isti, nepromijenjen.

Mnogi krajevi svijeta ostaju bez duhovnih zvanja, mladi kao da nemaju hrabrosti, a možda ni volje, odgovoriti na Božji poziv. Čitamo da se mnoge stare župe reorganiziraju i od više njih stvara jedna župa. Uzrok tomu je,

s jedne strane, sve manji broj vjernika koji dolaze u crkve, a, s druge strane, i nedostatak svećenika. U čemu vidite razloge takva stanja?

– Razlog je u nedostatku svjedoka. Ne će nitko reći: „Fra Slavene, krasan je onaj intervju u Glasniku mira!“ Pitanje je jesam li svjedocij poruku evanđelja, što sam učinio. E, to je

bitno! Biti svjedokom. I ne mogu se složiti da mladi nemaju hrabrosti odlučiti se za život Bogu posvećene osobe. Štoviše, ako je itko hrabar, onda su to oni, mladi ljudi. Upravo zato što su mladi i nisu proračunati pa da sve rade s nekakvom računicom. Oni gotovo i ne razmišljaju o posljedicama pa im i nije toliki problem biti hrabar. Nije problem u mla-

dim ljudima, nego u nama starijima. Koliko mi stariji, koji smo već Bogu posvećene osobe, svjedočimo oduševljenje da smo presretni što smo na ovakav način pošli za Isusom? Koliko mi svjedočimo radost da smo izabrani i pozvani? Koliko mi stariji autentično utjelovljujemo osobu Isusa Krista u svoje i njihove živote? Koliko sam ja sam slika Isusa Krista? Pita li se ikada itko zašto se danas mlađi ljudi sve manje odlučuju na brak i obitelj? Imamo sve više i više starijih momaka i djevojaka upravo zato što svakodnevno gledaju kako se obitelji raspadaju. Ne žele doživljavati brodom života koji su doživjeli njihovi roditelji, susjadi, rodbina... Doista im je stresa i muke. Sve se na kraju svede na svjedočanstvo koliko smo ukorijenjeni u Isusu. Pogledajte, recimo, Markovo evanđelje. Apostoli se u prvom susretu oduševljavaju Isusom, ostavljaju sve, žele se u potpunoosti poistovjetiti s Njime i onda ga slijede, idu za njim u doslovnom i svakom smislu te riječi. Prate ga na putu. Papa Pavao VI. reče: „Ne trebaju nam učenjaci, nego svjedoci“. Kada mi budemo autentični svjedoci za Krista, nećemo se brinuti hoćemo li imati dobre oče-

ve i majke, svećenike i pastire, hoćemo li reorganizirati župe, nego ćemo imati manjak prostorija gdje smjestiti sav taj silan narod.

Ukazanja u Međugorju, usprkos sve-mu, plode duhovnim zvanjima. Pri-mjerice, bečki kardinal Schönborn davno je rekao da za zvanja u svojoj nadbiskupiji zahvaljuje Kraljici Mira.

– Pazite, Gospa nas u Međugorju oduševljava za Boga, a nitko nas za Boga ne može oduševiti kao Gospa i onaj tko ju sluša ne može ostati imun na njezine pozive. Bar ja to tako shvaćam. I kada jednom Gospin poziv dotačne čovjekovu dušu, čovjek više ne može biti isti. Želi mu se posve predati, odakle god da jest i tko god on bio i što god radio. Zato i kardinal Schönborn, prijatelj naše župe, tako zbori. Sam se uvjerio kako se ljudi, kojima je on pastir, upravo u Međugorju, preko Gospe, oduševljavaju za Boga. Zato je i rekao kada je bio u Međugorju: „Vidio sam plodove, a sada sam došao vidjeti stablo. Došao sam se od Gospe učiti pastoralu jer je ona najbolji pastoralac“. Ako to kaže jedan ugledni kardinal naše Crkve, onda pametnomu dosta.

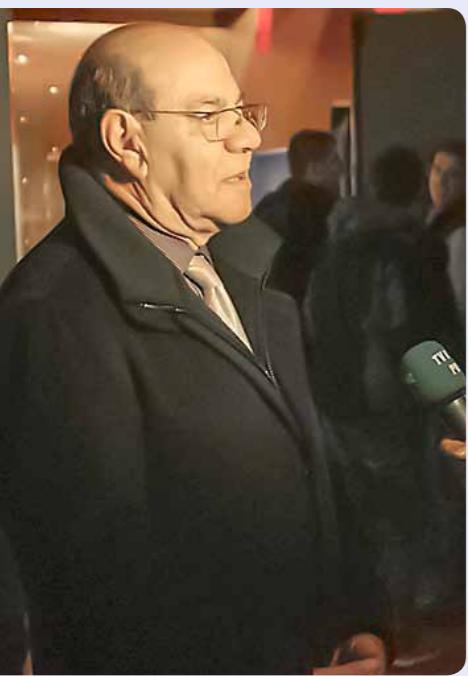
Dopire li Gospina poruka do mladih? Što treba činiti da bi izbjegli zamke vremena: ovisnost, hlađenje vjerskih osjećaja, trku za materijalnim dobri-ma? Neprijeporna je činjenica da je općeprihvaćeno da danas čovjek vrijedi onoliko koliko ima.

– Kad je o tomu riječ, ni na koga, pa ni na mlade ne možemo gledati općenito. Sigurno da ima iznimaka, onih kojima to nije toliko na srcu. Možda im čak i Gospina poruka ne znači previše, ne mare za nju. Ne treba stvari uljepšavati i gurati pod tepih i sve gledati kroz ružičaste naočale, čega ima posvuda, pa i kod nas.

Ako vam kažem da velik broj mladih s kojima radim redovito ide na brda molitve, na svetu Misu, ispovijeda se, moli krunicu u obitelji, ona je temelj. I svi oni koji upadnu u okove ovisnosti zapravo rade kompenzaciju. Traže ono što nisu dobili u obitelji. To su zapravo ljudi meka srca koji ne znaju reći ne ni pozitivnim ni negativnim stvarima. Nisu se znali othrvati svemu tomu. Za mene osobno, mladom čovjeku treba razvijati samopouzdanje i samopoštovanje. Često su nesigurni (što je logično, svi smo) i onda imaju nisko mišljenje o sebi. Samo mu treba reći da vrijedi i da može, da prihvati sebe onakvim kakav uistinu jest jer ga to čini poniznim. A to znači, gledati sebe u istini. A onda će on s pouzdanjem u Boga doći na svoje i izći na put koji ga ispunjava i vodi prema punini, prema Bogu.

Foto Đani

Život s Gospom vodi prema Isusu

Naš sugovornik Edi Benčić, poduzetnik iz Pule, najmanje jedanput godišnje hodočasti Kraljici Mira. Njegov dokumentarni film Život s Gospom prošle je godine na 3. festivalu vjerskog filma na Trsatu doživio iznimnu pozornost.

Razgovarala Ana Šego

nom za sve u našem kraju. Od prve ideje do konačnog ostvarenja prošlo je dosta vremena, a reakcije gledatelja i kritike pokazale su da je film i vrijedan i potreban. Moram nagnasiti da glavni junak filma nikad nije želio takvo što. On u svojoj samozatajnosti uvijek želi biti samo mali Gospodinov sluga.

Radeći na filmu, imali ste priliku upoznati život gospodina Elija Karlovića koji dobar dio svoje energije troši na rad s međugorskim hodočasnicima, ali ste i sami više puta bili hodočasnik. Kako taj rad i hodočasničko iskustvo utječe na čovjekov život?

– Čovjek se s hodočašća u Međugorje vraća ispunjen i sretan, a moje vlastito iskustvo govori da treba hodočastiti barem jedanput godišnje. Mjesec dana prije polaska pripremam se u molitvi i to je uistinu radosno vrijeme. Čovjek osjeća da ga nešto neodoljivo vuče. Radost me drži još najmanje mjesec dana, a osjećaj pronađena i doživljena mira je trajan. I molitva je tako snažnija, a svakidašnje briže izgledaju manjima.

Filmom se bavite u slobodno vrijeme. Kad ste osjetili ljubav prema filmu?

–

Kao dječačić pohađao sam tečajeve za fotografijski film, a nastupao sam i na raznim natjecanjima te sam zavolio filmsku produkciju. Školovanje i daljnji rad usmjerili su me u skroz drugom pravcu, ali evo sada nakon gotovo 45 godina ponovno se vraćam staroj ljubavi. Već radim na novom filmu, također vjerske tematike i ufam se da će biti barem na razini moga prvog filma.

Ispričajte nam kako je došlo do toga da svoj prvi značajniji dokumentarac snimite upravo o životu s Gospom!

– Elija poznajem već puno godina, ali sam na svom prvom hodočašću u Međugorje doživio njegovu energiju i entuzijazam. Za toga hodočašća doživio sam takvo molitveno ozračje i u meni se već tada začela klica scenarija o tom čovjeku i njegovu poslanju važ-

za molitvu i da sam jednostavno drukčiji, ispunjeniji čovjek. To je plod hodočašća.

Je li problem odvojiti vrijeme za hodočašće s obzirom da morate ostaviti svoje radno mjesto?

– Ja sam poduzetnik, ali ako ima volje uvijek se može odvojiti barem nekoliko dana kako bi nam Gospa dala snage da lakše izdržimo svakidašnjicu. Nije to izgubljeno vrijeme! Naprotiv, osjećam da je u tvrtki nakon toga sve bolje i ide lakše što je posve razumljivo jer je čovjek ispunjen molitvom i mirom. Preporučio bih svakom poduzetniku, a poznato je u kakvu je položaju gospodarstvo danas, da pronađe vremena za hodočašće i molitvu pa i sa svojim djelatnicima. Bez Duha Božjega nema napretka i mira.

U Puli, uostalom kao i u mnogim mjestima diljem svijeta, godinama djeluje molitvena zajednica Kraljica Mira. Koliko je važno i plodonosno biti član jedne takve skupine koja se redovito sastaje i moli?

– Član sam molitvene zajednice Kraljice Mira koja djeluje u Puli u župi sv. Ivana Krstitelja.

Sastajemo se svakog posljednjeg četvrtka u mjesecu. Program je identičan onomu u Međugorju: krunica, sv. Misa, sedam Očenaja i zatim kratko klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramentu. Važno je biti član jedne takve molitvene zajednice jer na taj način čovjek raste u vjeri. Međugorje i Kraljica Mira dar su našem vremenu i bilo bi lijepo da svako mjesto ima takvu molitvenu zajednicu. Hvala Bogu da imamo svećenike koji nas strpljivo vode i čine sve da naša vjera iz dana u dan raste. Ne mogu ni zamisliti kakav bi nam život bio bez njih. Život s Gospom vodi nas prema Isusu, a to je jedini ispravan put, to je put u ljubav i dobrotu, u vječni život. Kao zanimljivost još bih rekao da me je Međugorje potaknulo da svakodnevno molim zavjetnu molitvu Vjerovanje i sedam Očenaja, što kod nas u Istri nije bio običaj.

Isusova ukazanja učenicima

Međugorski vidioci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju!“ Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet kako bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga!

Lidija Paris

U Bibliji su ukazanja jedan od načina na koji se Bog objavljuje. Po njima se na vidljiv način upisutnjuju bića koja su ljudima po prirodi nevidljiva. Bog se ukazuje osobno, u obliku anđela ili u ljudskom obližu. Ukazuju se i anđeli, ili Bog ljudima govori preko snova. Bog je Mojsiju pokazao svoju slavu (Iz 33,18), a Abrahamu se ukazao u liku trojice posjetitelja (Post 18,1-15).

Novi zavjet počinje s ukazanjima anđela. Andeo se ukazao Zahariji i navijestio rođenje Ivana Krstitelja (Lk 1,11); andeo se ukazao Mariji i navijestio Isusovo rođenje (Lk 1,26); andeo je pristupio pastirima u Betlehemu (Lk 2,9); andeo se tri puta u snu ukazao Josipu (Mt 1,20; 2,13; 2,19); anđeli su pristupili Isusu na kraju kušnje u pustinji (Mt 4,11); anđeli su na Isusovu praznoma grobu učenicima i ženama navijestili uskršnje (Mt 28,2-7).

Evangelja počinju s ukazanjima anđela, a završavaju s ukazanjima uskrsloga Isusa. Cijeli je Novi zavjet zapravo objava živoga Boga u liku Isusa Krista. Bog se objavio – ukazao i pokazao u Isusu. U Prvoj poslaničici Korinćanima (15,1-8) Pavao kaže: „Predadoh vam ponajprije što i primih: ...ukaza se Kefi, zatim dvanaestorici. Potom se ukaza brači, kojih bijaše više od pet stotina zajedno... Zatim se ukaza Jakovu, onda svim apostolima.“

Isus je drukčiji nego što je bio prije,

ali se da prepozneti; nije ograničen prirodnim

zemaljskim uvjetima: ukazuje se i nestaje

po volji (Lk 24,31.36), prolazi kroz zatvorenu vrata (Iv 20,19), ali se dade dotaknuti (Lk 24,39). On čak pita: „Imate li što za jelo?“ (Lk 24,41; Iv 21,5) Kakvo je to Isusovo uskrslo tijelo? Pavao je našao paradoksalno rješenje

pa kaže da je to „tijelo duhovno“: „Sije se tijelo naravno, uskršava tijelo duhovno. Ako ima tijelo naravno, ima i duhovno.“ (1 Kor 15,44-49)

To je produhovljeno tijelo, tijelo preobrazeno Duhom (usp. Rm 1,4).

Iako se Gospina ukazanja u Međugorju ne mogu uspoređivati s Isusovim ukazanjima učenicima, dinamika im je slična: zajednički su im i bliskost i poslanje. U Isusu i preko Marije Bog čovjeka privlači k sebi, ispunjava ga svojim Duhom i onda ga kao učenika i apostola šalje braći i bližnjima. Gospina ruka od 18. ožujka 2010. kaže: „Djeco moja, budite mi apostoli, budite moja rijeka ljubavi. Ja vas trebam!“

U tim riječima nalazimo razliku između Isusovih i Marijinih ukazanja. Isus nikada ne kaže da nas treba dok to Marija jasno izražava jer Isus je Bog, a Marija je samo čovjek, kao i mi.

Nebrojene su poruke u kojima Gospa poziva na svjedočenje i na djelovanje: „Budite radosni nositelji uskrsloga Isusa u ovom nemirnom svijetu koji žudi za Bogom i za svim što je od Boga... U svakom trenutku, u radošti i u tuzi, nek' ljubav prevlada i tako će ljubav zavladati u vašim srcima. Uskrsli Isus bit će s vama, a vi njegov svjedoci... Budite oni koji će se obraćati i svojim životom svjedočiti, ljubiti, praštati i u ovaj svijet unositi radost Uskrsloga!“ (25. travnja 2003.; 25. ožujka 2005.; 25. kolovoza 2008.)

Neka ovi tekstovi budu poticaj na čitanje Knjige nad knjigama. Bit će vam od istinske duhovne koristi samo ako budete prigrili Bibliju i uronili u ulomke koji su ovdje navedeni, ako budete tražili dublje i dalje i ako budete provodili mnogo, mnogo više vremena s Biblijom nego s ovim skromnim predloškom koji držite u ruci. Božja je riječ živa i djelotvorna (Heb 4,12). Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona u sebi, sama po sebi, ima snagu mijenjati nas.

Snimila Lidija Paris

Pandorina kutija

Mnogima nije posve jasno zašto se netko u Hrvatskoj bori protiv uvođenja u osnovne i srednje škole spolnoga odgoja, koji je nametnulo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta. To nije pitanje spolnoga morala, što se podrugljivo prebacuje katolicima. Zdravstveni odgoj koji se nameće učenicima i nastavnicima (4. modul zove se spolna/rodna ravnopravnost) temelji se na rodnoj ideologiji koja razgrađuje antropološku strukturu muškarca i žene.

Lidija Paris

Osvješteni kršćani i pripadnici drugih religija odavno su to shvatali, zato ih se tako agresivno kritizira, pokušava ušutkati i uporno tvrdi da nemaju pravo glasa u javnom prostoru jedne sekularne države. A kome pripada taj javni prostor? Zar samo onima koji NEMAJU religioznih uvjerenja? U Hrvatskoj se 93% građana izjasnilo kao religiozno. Zar će 7% ne-religioznih građana određivati za njih odnosno protiv njih? Pa to smo već imali u Jugoslaviji! Nekada je tih nekoliko postotaka bilo komunistička internacionala, danas je to nekakvo „civilno društvo“, kao da religiozni građani nisu „civilni“ nego redovnići, vojnici, monasi ili ne znam što! Uporno se govori da se zdravstvenom odgoju protivi Crkva – čitaj hijerarhija – i uporno se ignorira da inicijativu vode udruge građana, iza kojih stoji više članova nego iza svih tzv. civilnih i homoseksualnih udruga zajedno.

Opako, opako, opako...

Ovakav zdravstveni „pre-odgoj“ vodi onome što smo imali za vrijeme Jugoslavije: točno će se znati koji su školski sadržaji indoktrinacija, manipulacija i obmana, i djecu će se u obitelji učiti onome što je zdravo i istinito. Dok ne dočekamo da prode i ova nevolja, kao što su prošle tolike druge. A onda ćemo opet skupljati razbijene lončice.

Što se ranije djecu indoktrinira, to se dublje informacije urezaju u njihovu svijest i podsvijest. To su zapravo prepisani i drugdje već provođeni programi koji promiču shvaćanje spolnosti kao tehnike osobnog zadovoljavanja udvoje, a ne kao odnosa dviju osoba. Rezultat provođenja koji se vidi u zapadnoeuropskim zemljama je porast (a ne smanjenje)

broja maloljetnih trudnoća i pobačaja, promiskuitet, mladi se ne uspijevaju vezati jer ih se sustavno uvježbava u sebičnosti, a homoseksualne osobe divljaju ulicama i pokazuju se u svojem najizopačenijem svjetlu. Na „paradama ponosa“ paradiraju ekshibicionisti, koji vrijedaju svaki osjećaj za mjeru.

Roditeljske su udruge alarmirane zbog uvođenja ove ideologije u škole, pa makar se radilo samo o dva-tri sata godišnje. U dva-tri sata godišnje *ne može se riješiti* probleme o kojima se govori – ali ih se može *stvoriti!* U svijest i podsvijest djece, kao u mehaničkih, može se neizbrisivo urezati izopačene „vrijednosti“. Nebrojeni psiholozi – napose specijalisti razvojne psihologije – zvone na uzbunu, tvrde da je takav pristup spolnom odgoju štetan za djecu, ali budući da se suprotstavljuju rodnoj ideologiji, njihova riječ nema pravo javnosti. Katoličke roditelje se ne shvaća ozbiljno, ne uzima se u obzir njihove argumente, kao da su pripadnici neke retrogradne ili opasne sekte koja ugrožava opće dobro.

Zlo oko sebe širi specifičan zadah

Kome je u interesu seksualizacija djece? Njihovim roditeljima sigurno nije, jer oni žele da njihova djeca nađu jednu osobu s kojom će biti sretni cijelog života, a ne da postanu seksualno nezasitni eksperimentatori koji se nisu sposobni vezivati ni za koga jer još nisu istražili i isprobali sve ono što su im u školi rekli. Roditelji imaju prirođene antene koje im omogućuju prepoznati kada je dijete u opasnosti. Osobe koje žive duhovni život prepoznaju specifičan zadah koji zlo širi oko sebe. Kako se moglo dogoditi da izopačeni umovi u akademskim krugovima steknu monopol nad tumačenjem ljud-

ske spolnosti? Zar je moguće da se glava do te mjere odvojila od srca, da se inteligencija do te mjere odvojila od bogom dane intutivne spoznaje? Već nam je pomalo dojedila balada o „znanstvenoj utemeljenosti“ ovog zdravstvenog odgoja.

NEUROLOG doktor Sigmund Freud je navodno nadiden. On je tvrdio da je sodomija perverzija. Nadišao ga je ZOOLOG Alfred Kinsey, samoproklamirani ekspert za ljudsku seksualnost, koji je temeljem istraživanja po zatvorima, među kriminalcima i zlostavljačima djece, ustvrdio da je prirodno/naravno/normalno sve što „ljudskog mužjaka“ i „ljudsku ženu“ može dovesti do užitka.

Studentska revolucija 1968. uvela je nove svjetske norme: „zabranjeno je zabranjivati“ i „hoću sve, sada i odmah“. Je li to jedan od elemenata koji je doveo do erozije zapadnog etičkog sustava? Nakon legalizacije kontracepcije, pornografije, prostitucije, abortusa, homoseksualnosti, eutanazije, hoće li pasti i posljednja dva tabua – pedofilija i incest?

Dolazak dr. Judith Reisman u Hrvatsku bio je odličan test demokratičnosti ovoga društva koje, više od dvadeset godina poslijepodne izlaska iz jednoumlja i više od petnaest godina poslijepodne rata, još uvijek mukotrpno uči i vježba kako u javnosti bez kompleksa dati prostora različitim mišljenjima. Tzv. „otvoreno društvo“ otvoreno je samo za one koji dijele njegovo mišljenje, „tolerancija“ se primjenjuje samo na istomišljenike. U društvu koje samo sebe naziva demokratskim (a zapravo je još u fazi slovkanja demokratske abecede) svatko bi morao imati pravo na argumentirani način izraziti svoje mišljenje i svoje stavove, pa makar tvrdio da je zemlja

ravna. Slobodna misao može ugroziti samo totalitariste. Tuđeg mišljenja boje se samo oni koji bi silom htjeli nametnuti svoje.

Spolna intima je postala predmet političke borbe

Seksualnost kod goleme većine ljudi spada u privatno područje obiteljske intime koju se ne izlaže na gradskim ulicama i trgovima. Kod homoseksualnih aktivista, ta je intima postala predmetom političke borbe. Kakav je to utjecaj homoseksualni lobi ima na društvo? U Španjolskoj, Velikoj Britaniji, Argentini, Francuskoj i u drugim zemljama homobrak se ozakonjuje kada je na vlasti ljevice.

O toj neobičnoj vezi između homoseksualnog lobia i ljevice, odličnu analizu dao je Ivica Šola. Sažeto, evo što kaže: Nakon pada Berlinskog zida, općeprihvaćena činjenica je da su kapitalizam i liberalno tržište najbolja moguća formula. Svi misle isto. Kapitalizam se slavi, nema mu alternative. Ljevice doživljava kruž: izgubila je svog prirodnog saveznika – radnika, koji je postao potrošač, pa traži nove saveznike, novi identitet. Nalazi ga u rodnoj ideologiji, u „rodnim manjinama“ i u zalaganju za „rodnu i spolnu ravnopravnost“. Tako se ljevice, nakon zalaganja za klasni egalitarizam - borbu za prava radnika, počela zalagati za spolni egalitarizam - borbu za prava homoseksualaca. Sada sklapa savez sa spolnim manjinama, i to postaje glavno obilježje identiteta ljevice. Smanjuju se radnička prava a povećavaju se seksualna prava. Prestali su maziti radnike, počeli su maziti homoseksualce.

Bolest, poremećaj ili što?

U zapadnim zemljama sve donedavno, homoseksualnost su državni zakoni smatrali kažnjivim djelom. Monoteističke su je religije uvijek smatrале teškim grijehom. Kada je ljevični struka krajem 19. stoljeća homoseksualnost proglašila psihičkom bolešću, homoseksualne je osobe oslobođila mjerodavnosti državnih organa kaznenog progona. U odnosu na religije, to je relativiziralo odnos prema grijehu: može li bolest biti grijeh? Pod pritiskom homoseksualnog lobia, Američka je udružena psihijatara 1973. homoseksualnost skinula s popisa bolesti. Klatno je pošlo u suprotnom smjeru: sada je po državnim zakonima kažnjivo reći da je homo-

seksualnost bolest, a religijama se pokušava zabraniti reći da je to grijeh. Neke homoseksualne udruge u Hrvatskoj htjele bi čak cenzurirati vjerouauk u školama.

nešto što traži većina homoseksualnih osoba ili samo LGBTQ udruge, za koje se postavlja pitanje koga zapravo zastupaju? Jesu li te udruge nečiji izabrani predstavnici? Gdje je ta homoseksualna populacija odnosno „rodna manjina“ o kojoj oni govore? Na paradama ponosa okuplja se šačica aktivista iz nekoliko susjednih država, budući da u Hrvatskoj, izgleda, ima premašno homoseksualaca da bi se organizatori time mogli ponositi. A uz njih ponosno paradiraju političari ljevičarskih stranaka.

LGBTQ udruge subvencionira Vlada RH, dakle iz proračuna, dakle od poreza građana. One zahtijevaju „pravo na brak“ i ulazak u obiteljsko zakonodavstvo, što neposredno ugrožava identitet institucije braka kakvog poznajemo i koji prakticiraju građani ove države. U RAZLIČITOSTI svoje spolne orientacije traže da se na njih primjenjuju ISTI zakoni. To je kontradikcija sama po sebi. Različite realnosti ne mogu nositi isto ime. Za različite situacije trebaju postojati različita pravila.

U Hrvatskoj, kada je riječ o braku, govorimo o „oženiti“ i „udati“. Kod homoseksualaca, žene bi se dakle ženile a muškarci – što? Udaljati? Ili treba iz rječnika izbaciti neke riječi, a većini zabraniti korištenje onih riječi s kojima se manjina ne može identificirati? Sve je to na korak od provalje besmislenosti. Samo naivni i neupućeni danas još mogu vjerovati floskulama da legalizacija homobraka nije ni na čiju štetu. Prve žrtve su dječaci. Razvoj događaja u zapadnim zemljama govori sam za sebe.

Masovno sljepilo

Kakvo to sljepilo vlada? Kakva netrpeljivost, prijezir, sarkazam kada se govori o osobama koje zastupaju kršćanske vrijednosti, ili ih se gleda svisoka i želi im se „pojasniti“ te stvari, kao da su maloumni. Kršćani su *jako dobro* razumjeli što je na kocki, zato i reagiraju. Naše društvo još uvijek ima ono što se narodski zove „zdrav razum“, nemojmo ga uništavati, jer to je jedna od rijetkih komparativnih prednosti koje imamo!

U Hrvatskoj je 86% stanovnika izjavilo da su katolici. Nemojmo prebacivati odgovornost ni na nikoga. Sami smo odgovorni za ono što nam se događa.

Sidi sa svoga „konja“

Naše vrijeme vapi za Franjom koji će sići u svijet ljudske ranjenosti, osamljenosti, prezrenosti fra Mario Knezović

Nakon izbora novoga pape, koji je uzeo ime Franjo, nama se je još više zaputiti izvorima i nadahnucima asiškoga svetca koji i danas okuplja svoje sljedbenike. Kad me netko nešto pita o svetome Franji, najčešće odgovorim da je on za mene, unatoč tome što sam fratar, poznata nepoznаница. Razmišljajući o asiškom siromašku, u misao mi najčešće dolaze riječi koje Isus izgovorio Filipu – toliko je s njima ali ga još ne poznaju. Često sam i sam u takvome stanju – kad mi se učini da sam ga upoznao, shvatim da je Franjo vrelo bez dna.

Naše vrijeme vapi za Franjom koji će sići u svijet ljudske osamljenosti
Svetoga Franju ponajprije doživljavam kao promjenu u svijetu koju toliko najavljujemo i za kojom čeznemo; on je izazov koji ne dopušta opuštenost i mlakost; on je zahtjevana jednostavnost života i zauzeto djelovanje. Franjo kao vječni trubadur poziva na budeće učmaloga duha; on je neprestano izazvan jer je dopustio da bude Kristom izazvan. I, tako razmišljajući, shvaćam kako se Franju ne može do kraja spoznati. On je sadržaj koji se uvijek na nov način iščitava i uprizoruje. Njega se u našem vremenu može pokušavati slijediti, ali samo na njegov izvoran način. A, treba li uopće spominjati, naše vrijeme vapi za Franjom koji će sići u svijet ljudske ranjenosti, osamljenosti, prezrenosti.

Franjin poljubac ozdravlja

U poljupcu koji je Franjo dao gubavcu pravu vidimo Božji poljubac ranjenom, bolesnom i odbačenom čovjeku. U njemu, jednom jedinom poljupcu, satkano je evanđelje, a više je koristio Franji nego gubavcu. Njime je svetac sa svoga srca skinuo gubu, a s gubavca stigmu kojom je bio obilježen i isključen iz društva. I dok se često priča o ljubavi i širini njezina očitovanja, čini mi se da je upravo ova Franjin gesta pravo lice i funkcija ljubavi. Franjo ne ljubi samo ono što mu se ljubi, već ono što čežne za ljubavlju. Stoga i jest kliktao da je bolno kad „ljubav nije ljubljena“. Zapravo, Franjin poljubac ozdravlja! On tim poljupcem nije zaražen, već je dobio dar takvom ljubavlju „zaraziti“ svijet i one koji ga žele slijediti. Prisjetimo se kako nakon uskršnjuća Isus tri puta pita Petra voli li ga. Bio je to upit

vjernosti i čin zacjeljenja trostrukog Petrove izdaje. Isus s Petrom računa ne na temelju njegove sposobnosti i ljudske veličine, nego na temeljima ljubavi koja je jedina kada služiti i biti vjerna i ponizna.

Put poniznosti

Za onoga tko je uspješan kažemo da je „na konju“. Franjo je i simbolično i stvarno bio na konju. Bio je iz bogate obitelji. Ta pozicija gledanja s visoka – gledanja s konja – stvara ptičiju perspektivu iz koje se ne mogu vidjeti maleni i odbačeni. Stoga silazi s konja i ulazi u konkretnu ljudsku stvarnost. Put je to poniznosti kojom, kao s najjačom snagom, osvaja svijet. Dok se ne poniziš ne možeš obuci novoga čovjeka.

Promišljajući o Franji iz te perspektive kao vjernici ne možemo ne biti izazvani. Na osobit je način to poruka onima koji izbliza slijede karizmu asiškoga svetca. Opasnost je da se mnogi njegovi sljedbenici uspnu na svoje ovozemaljske „konje“. Zar Franjin silazak s konja nije glasan i trajan poziv da i mi siđemo s trona i priđemo čovjeku, da napustimo luksuz i prihvati skromnost? Svatko za sebe zna gdje je njegov „konj“. Ne može se služiti Bogu i bogatstvu. Biti Franjin i slijediti Franju, a postupati po svojoj logici i željama je izdaja, podvala, licemjerstvo. Franjo je promjena u svijetu koja počinje isključivo na osobnoj razini.

Hvalospjev Kristu

Iz homilije o Uskrusu biskupa Melitona Sardskoga

Znajte, predragi!

Pashalno je otajstvo novo i staro, vječno i vremenito, prolazno i neprolazno, smrtno i besmrtno.

Staro po Zakonu, novo po Riječi; vremenito po slici, vječno po milosti; prolazno po klanju jaganjca, neprolazno po životu Gospodinu; smrtno po njegovu ukopu u zemlju, besmrtno po njegovu uskršnjuću od mrtvih.

Star je Zakon, a nova je Riječ; vremena slika, a vječna milost; prolazan jaganjac, a neprolazan Gospodin, zaklan kao janje, uskršnuo kao Bog.

Jer ko jaganjac bi vođen na klanje, a nije bio jaganjac, i ko janje bez glasa, a ni janje nije bio. Slika prođe, a istina nadode: mjesto janjeta Bog, mjesto jaganjca, a u čovjeku Krist koji sadrži sve.

Dakle, klanje jaganjca i slavljenje pashe i slovo Zakona uvrješe u Krista Isusa radi kojega se sve zbilo u starom Zakonu, a još većma u novom redu.

Jer i Zakon postade Riječ, stari postade nov izišavši iz Siona i Jeruzalema i zapovijed postade milost, slika stvarnost, i jaganjac Sin, i janje čovjek, i čovjek Bog.

Gospodin: premda je bio Bog, zaodjenu se čovjekom, i trpio je za trpećega, i dade se svezati za uhvaćenoga, i bi osuđen za osuđenoga, i pokopan za sahranjenoga, a ustade od mrtvih i ovim se oglasi glasom: Tko će se pravdati sa mnom? Neka mi se suprotstavi! Ja sam oslobođio osuđenoga, ja oživio mrtvoga, ja uskrisio sahranjenoga. Tko će mi protusloviti? Ja sam Krist, ja sam uništil smrt i pobijedio neprijatelja, i zgazio pakao, i svezao jaka, i uzdignuo čovjeka u nebeske visine: ja, veli, Krist!

Dodite, dakle, sve obitelji čovječanstva ugnjetene grijesima i primite otpuštenje grijeha. Jer, ja sam oproštenje vaše, ja passa spasenja, ja janje za vas zaklano, ja otok vaš, ja život vaš, ja uskršnuće vaše, ja svjetlo vaše, ja spas vaš, ja kralj vaš. Ja vas uzdižem u nebeske visine, ja ču vam pokazati Oca koji je odvijeka. Ja ču vam uskrisiti svojom desnicom.

Meliton Sardski (? – oko 180.) smatra se jednim od najvećih autoriteta kršćanstva

Molitva za zdravlje

Budi svjestan da je Bog sada ovdje. Pokušaj umiriti svoje srce i svoje misli, zauzeti položaj koji ti najviše odgovara. Budi svjestan da si se pričestio i pričestila i da nosiš Isusa u sebi, da ga ne treba tražiti u nekakvima daljinama. Isus je tu samo za tebe i želi te dodirnuti ovoga trenutka.

U miru svoga srca pokušaj se sjetiti tko si i otkud si, kuda ideš, kamo ideš tvog život, što je važno za tebe na ovoj zemlji, u ovom životu koji je prolazan, koji nije beskrajan. Jesi li živio život danas ili si bio ovisan o brigama, poslovima, ljudima, strahovima koje nosiš u svome srcu?

Nemoj zaboraviti da si proizašao iz Božje ruke. Bog te je stvorio, ali on te iznova stvara, obnavlja, izgrađuje. Bog je sada tu. Zato se sada zagledaj Isusu u oči, ostani tako nekoliko trenutaka gledajući njegovo lice i vidjet ćeš da u Isusovu pogledu nema osude, nego samo sučut i ljubav, milosrđe prema tebi, prema čovjeku. Tako ćeš osjetiti njegovu blizinu i prisutnost koja ostaje u tebi.

Reci sada Isusu sve ono što te ranilo, što te uznemirilo. Reci mu ako imas griznju savjesti, zbog čega, čega se to bojiš. Ako je grijeh

u pitanju, Isus te ne želi suditi! Prema tome, griznja savjesti ne dolazi od Boga, nego od Zloga i znak je pakla koji te želi samljeti, a Isus te želi oslobođiti.

Zato moli Isusa da te izliječi, da te ispunji svojim duhom, osobito one prostore u kojima je bio grijeh. Moli Isusa da preuzme situaciju nad tvojim strahovima i svime onime što te uznemirava.

Sada podi u duhu onima koji su te povrijedili i reci im da im opraviš, da sud predaješ Bogu.

Ako si ti nekoga povrijedio, reci: – Oprosti mi! Žao mi je što sam to učinio, što sam ti nianio bol i ranu!

Ako želiš za nekoga moliti, ako želiš pomoci nekomu tko je u krizi, u boli, u muci, moli Isusa i za njega, za njegovu muku. I gledaj Isusa u duhu kako liječi i tebe i tu osobu. Sada zazovi Božji blagoslov na ljudi za koje moliš, i sve brige i nemire predaj svome Isusu. I u duhu ga motri: motri ga i budi siguran da večeras mirno možeš zaspasti.

Sada zahvali Isusu za ovaj dan, za cijelu ovu godinu. Zahvali Isusu za cijeli svoj život, ma kakav on bio. Koliko ti god život izgledao katastrofičan, ipak zahvali! Stavi svoje

ju budućnost pod Isusovu zaštitu i svu svoju brigu povjeri njemu jer se on brine za nas, on se brine za tebe.

Pogledaj sada jesli zadovoljan svojim životom, prošlim danima i prošlim godinama? Želiš li nešto promijeniti, opominje li te srce? Kaže li u tebi savjest išta? Postoji li u tvome srcu neka čežnja da budeš drukčiji, bolji? Sve to daj svome Isusu.

Vodi li te tvoje srce da budeš bolji i drukčiji, da se drukčije moliš, da obnoviš svoju vjeru, ljubav i nadu, da više zavoliš svoje ukućane: svoju majku, svoga oca, svoga supruga, svoju suprugu, braču i sestre? Moli Isusa da ti ulije ljubav u tvoje srce da više zavoliš ljudi i da puno više cijeniš sebe, da imaš poštovanja prema samome sebi, da upoznaš svoje dostojarstvo.

Moli Isusa da ti pomogne kako bi rastao u svemu tome i da shvatiš da ti je dovoljna Isusova ljubav koju primaš od njega kroz ljude i da ne treba kupovati ljubav pokušavajući se svidjeti drugim ljudima. Bog želi da budeš doстоjarstven, da budeš veličina, jer Bog je u tebi i hram si Duha Svetoga. Zato samo naprijed, hrabro sa svojim Bogom! On će sve voditi!

S. B.

Snimila Lidija Parić

Gospa Lujanska

Sedamdeset kilometara od Buenos Airesa nalazi se Luján s bazilikom Gospe Lujanske, zaštitnice Argentine

Priredila Ilica Čuvalo

Pedro de Mendoza, ugledan i bogat Španjolac, četrdeset i četiri godine nakon Kolumbova otkrića Novoga svijeta stigao je na obalu rijeke Río de la Plata. Voden nadom u otkriće zemlje srebra i zlata, sam si je financirao put u Južnu Ameriku. Mendoza je u današnju Argentinu stigao 2. veljače 1536. i u čast Gospe zaštitnice pomoraca novoosnovanom naselju dao ime Puerto de Nuestra Señora Santa María del Buen Aire (Luka Gospe Svetе Marije Dobrog Zraka). Budući da je ime mesta bilo predugačko, s vremenom je grad dobio skraćeno ime Buenos Aires. Mendoza je u Novi svijet stigao s četrnaest brodova i oko 2.500 ljudi, među kojima su bili i njegov brat Diego de Mendoza te kapetan Diego Luján. U Mendozinoj ekspediciji sudjelovalo je i 150 ljudi iz drugih zemalja, među kojima je bilo Nijemaca, Nizozemaca i Engleza te jedan-dvesta žena. Konkvistadori su sa sobom poveli velik broj konja i goveda. Stoka se s vremenom razmnožavala i u beskrajnoj pampi postala temeljem argentinskog stočarstva.

Njemački kroničar Schmidl opisuje kako su im Indijanci Querandies prva dva tjedna donosili hranu. Jednoga dana Indijanci nisu došli pa su trojica Španjolaca otišla zatražiti hrani, no umjesto hrane od Indijanaca su dobili batine. Nakon toga je Pedro de Mendoza k Indijancima poslao svoga brata Diega s tristo dobro naoružanih ljudi na konjima, među kojima je bio i Schmidl. Querandiesi su bili spremni za rat, a u pomoć im je priteklo i nekoliko tisuća prijatelja iz drugih plemena. Mnogi su stradali i na jednoj i na drugoj strani, a prema Schmidlovu svjedočenju Indijanaca je poginulo oko tisuću. U spomen na tu bitku to je područje dobilo ime Matanza, što u prijevodu znači pokolj. Među stradalima bio je i kapetan Diego Luján koji je, teško ranjen, na konju stigao do rijeke koja se tada zvala Corpus Christi. Uskoro je umro, a rijeka je kasnije, u njegovu čast, dobila ime Lujan.

Godine 1580. Juan de Garay osnovao je grad na istom mjestu gdje je stajalo prvo naselje Buenos Aires nazvavši ga Ciudad de la Santísima Trinidad en el Puerto de Nuestra Señora de los Buenos Ayres (Grad Presvetog Trojstva u Luci Gospe Dobrog Zraka). Na to se ime odlučio jer je na kopnu stigao upravo

u nedjelju kada se slavilo Presveto Trojstvo, no grad je i dalje sačuvao ime koje mu je dao Mendoza – Buenos Aires.

Kad je Juan de Garay svojim ljudima dijelio zemljiste, podijelio je i ono oko rijeke koju je narod već nazivao Luján. U toj velikoj pustari argentinske pampe (ogromna ravnica bez drveća) u blizini rijeke nalazio se samotno stablo koje su zvali *el árbol* pe Lujanske.

solo (osamljeno stablo) i prema kojemu su se Španjolci ravnali u podjeli zemljista. Nedaleko od tog drveta u rijeci se nalazio pličak koji je ljudima, kolima i životnjama služio za prijelaz preko rijeke. Zbog događaja koji su uskoro uslijedili, mjesto je dobilo ime Paso de la Virgen (Gospin prolaz). U blizini tog prolaza danas se nalazi svetište Gospe Lujanske.

Zbog žestokih indijanskih napada te puštoši i jaka vjetra (*pampero*) to se područje teško i sporo naseljavalo. Ljudi su brzo napuštali svoje kućice, a zemljiste je desetljećima prelazilo iz ruke u ruku sve dok se, konačno, manji broj ljudi ipak nije za stalno nastanio u tom pustom kraju. Među njima nalazio se i farmer Rosendo Oramas.

Čudotvoran Gospin kip

Stotinjak godina nakon pogibije kapetana Diega Lujána, farmer portugalskoga podrijetla Antonio Faría de Sá (ili Farías de Sá) želio je u kapelici na svojoj farmi u mjestu Sumampa postaviti Gospin kip. U toj nakanji Gospin je kip naručio iz Brazila od prijatelja Juana Andrea. No, umjesto jednog, prijatelj mu je poslao dva kipa, vjerojatno s namjerom da izabere kip koji mu se bude bolje svidio, a drugi neka nekomu daruje.

Jedan od poslanih kipića bio je u čast bezgrješnog začeća, a drugi Gospe s Djetešćem u naručju. Ta su dva kipića u drvenim sanducima u ožujku 1630. stigla brodom San Andrés u luku Buenos Airesa. U svibnju su kipovi natovareni na volovska kola i za dva dana stigli do rijeke Luján gdje su kočijashi odlučili prenoći. Kad su sljedećeg jutra htjeli poći dalje, kola se nisu dala pokrenuti. Kočijaši su isprobali svašta, izmjenili su i goveda za vuču, ali kola se nisu micala. Kad su izvadili jedan sanduk s kipićem, kola ni tada nisu krenula, no kad su zamijenili sanduke, kola su konačno pošla. To su isprobali nekoliko puta i uvjerili se da se to događa samo s jednim od dvaju sanduka. Kad su ga otvorili, ugledali su prekrasan kip Gospe od bezgrješnog začeća. Zaključili su da Gospa želi da taj kip ostane upravo na tom mjestu.

Kako su bili blizu farme Rosenda Orama, njegovi su težaci kip donijeli na farmu. Don Rosendo srčano je primio Gospin kip u svoju skromnu kuću, a kola i ljudi s drugim kipićem sretno su stigli na imanje Antonio Faria Sá.

Priča o čudesnom događaju pokraj rijeke Luján proširila se po cijelom kraju i ljudi su počeli dolaziti na farmu moliti, a Rosendo Oramas uskoro je napravio malu kapelicu i u nju stavio Gospin kip. U toj pustinji i u skromnoj kapelici Gospa će ostati do 1674.

Rob Manuel

Na kolima s Gospinim kipovima putovao je i devetogodišnji rob Manuel, dijete iz Angole kupljeno u Brazilu. Rosendo Oramas kupio je dječaka koji će pomagati na farmi ali i briuniti o kapelici i svjećama koje su u noj stalno gorjele Gospu u čast, što je obavljaо s velikom revnošću i odanošću. To mu je postao najdraži posao. Tako je mali Manuel odlučio

biti dragovoljni Gospin „rob“! S Gospom je ostao i čuvaо ju cijeli svoj život. Njegova je odanost bila potpuna i bezuvjetna, a bolesnike koji su dolazili u kapelicu liječio je molitvom i voskom sa svijeća te vodom u koju je natapao čičke s Gospine haljine.

Manuel je svjedočio da Gospin kip noću nestaje iz kapelice jer Gospa sama ide pomagati ljudima u nevolji u toj strašnoj puštarici na pampama. Otud bi i njezin haljinu bila puna čičaka. Manuel je čak i prigovarao Gospu: – Gospo moja, što ti to radiš? Kaku potrebu imaš izlaziti iz kapelice da bi zadovoljila svaku potrebu kad si tako moćna i možeš učiniti svaka čudesa a da ne izideš odavde? A zašto si prijateljica grješnika i ideš im u susret kad vidiš da te ne slušaju i čak su tako zlobni prema tebi?

Kronike donose mnogobrojne slučajevne čudesnih ozdravljenja i izbavljenja iz životne pogibelji po zagovoru Gospe Lujanske. Tako je posvjedočeno da je Gospa spasila dječaka koji se utapao u rijeci Luján, što su vidjeli mnogi mještani. Također je zabilježen slučaj ozdravljenja gluhanjemoga te čudesno spasenje trojice vojnika koje su opkolili Indijanci.

Doña Ana de Matos preuzima kip

Nakon Rosendove smrti njegov je posjed opustio i kuća se urušila, ali već ostarjeli Manuel i dalje je čuvaо kapelicu i kipic i dočekivao hodočasnike. Tada je Ana de Matos Siqueyras, udovica bogatog časničkog namjesnika, zamolila velečasnog Juana de Oramsa iz Buenos Airesa, Rosendova rođaka i nasljednika njegova imanja, da joj preda kipic. Kako crkvene vlasti u Buenos Airesu ni nakon četrdeset godina nisu odlučivale o kipu i kapelici, ta im se ideja učinila dobrim rješenjem.

No, i Gospa je imala svoje planove. Kipic, donesen na farmu gospode Matos preko noći je nestao i vratio se u svoju staru kapelicu u kojoj je ostao osamljen i star, ali vjernan Manuel. Gospođa Matos još je jedanput prenijela kipic u svoju kuću, stavila ga na sigurno mjesto i postavila čuvare, ali kipic je preko noći ponovno nestao. Gospođa Matos potražila je savjet biskupa Buenos Airesa fra Cristobala de la Mancha y Velazca te guvernera Joséa Martíneza de Salazara. Svi su zaključili da se događa nešto čudesno te je odlučeno da se Gospin kipic prenese u svečanoj procesiji koju će predvoditi biskup i guverner. Ovaj je put s njima pošao i stari Manuel.

Neki su mještani zaključili da je Gospa željela da kipic stigne do gospođe Ane na svečan način, ali većina je bila uvjerenja da je njezin pravi razlog bio drugi: Gospa Lujanska nije se htjela rastati od svog dragog čuvara. Gos-

Molitva Gospi Lujanskoj

Draga Gospe Lujanska, molimo te čuvaj nas u svakom času našega života kao slabu dječicu koja trebaju twoju majčinsku pomoć i blagoslov. Čuvaj našu obitelj, rodbinu i prijatelje i mjesto našega boravka. Pomogni nam da ti služimo na zemlji kao tvoj vjerni sluga Manuel. Ako je Božja volja, molim te usliši i ovu moju molbu.... Oče naš..., Zdravo Marijo..., Slava Ocu...

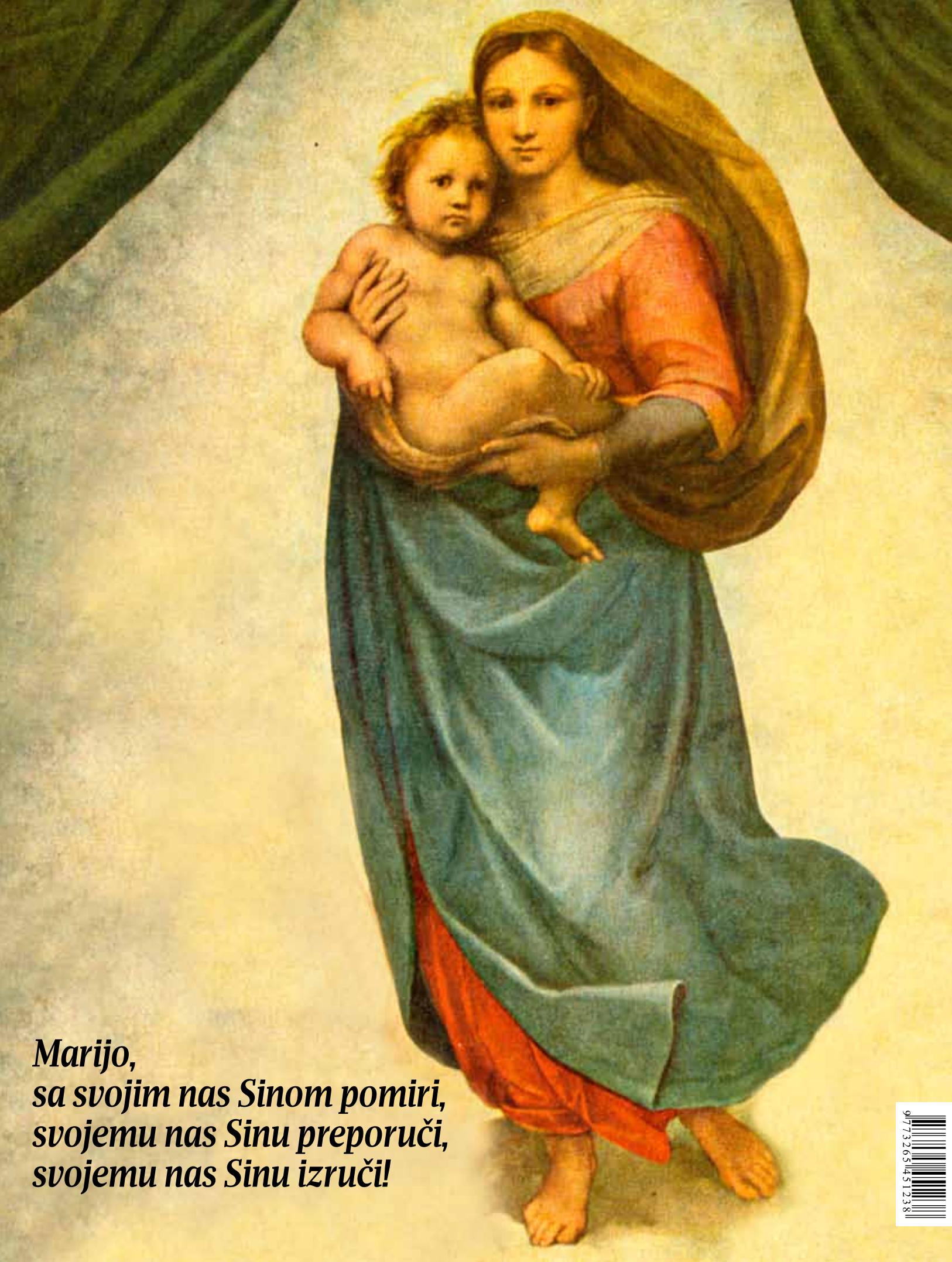
pa se pobrinula ne samo da Manuel ostane uz nju nego da se istodobno riješi i pitanje njegova ropstva. Stoga je gospođa Matos načinila daljnji korak i otkupila Manuela od Juana Oramsa koji ga je naslijedio od Rosenda. Kad je to učinila, darovala mu je slobodu i tako je Gospina želja konačno ostvarena.

Kipic je ostao kod gospođe Matos, a Manuel je i dalje ostao vjerno služiti Gospo Lujanskoj, sada kao potpuno slobodan čovjek. Manuel je služio Gospu sve do 1686., odnosno do svoje smrti. Gospa je rekla Manuela da će umrijeti u petak, a u raj će ga povesti u subotu. Njegova se smrt dogodila baš onako kako mu je Gospa rekla. Budući da su na imanje gospođe Matos dolazili mnogi ljudi, odlučila je Crkvi darovati veći komad zemljista. Tim je darom i postavljanjem strogih uvjeta gospoda Matos pomogla Gospu da se utemelji grad Luján. Mnogi su vjernici željeli biti blizu čudotvorna kipa pa su se počeli za stalno nastanjivati na darovanu zemlju. Gospođa Ana de Matos umrla je godine 1698.

Bazilika

Kamen temeljac za baziliku Gospe Lujanske blagoslovjen je 6. svibnja 1890., a u potpunosti je završena 1935. Zaštiticom Argentine, Paragvaja i Urugvaja Gospa Lujanska proglašena je 5. listopada 1935. godine. Bl. Ivan Pavao II. Argentinu je posjetio 1982. i tom je prilikom Gospo darovao Zlatnu ružu.

Ispod Bazilike nalazi se velika kripta s kapelicama Gospe koja se štuje u raznim mjestima Južne Amerike. Od godine 1992. u kripti se nalaze kipovi i slike iz Gospinih svetišta širom svijeta, među kojima i kip Majke Božje Bistričke. Od 1924. Hrvati koji žive u Argentini redovito u ožujku dolaze u svetište Gospe Lujanske, zaštitnice Argentine.

*Marijo,
sa svojim nas Sinom pomiri,
svojemu nas Sinu preporuči,
svojemu nas Sinu izruči!*

